



IN PACE IN IDIPSUM



DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA



ET ABUNDANTIA PACIS.

PASSER INVENTIT SIBI DOMUM



ETTURTUR NIDUM ALTARIA.



I. ÉVF. 1900 3. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZE GÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, IV., váczi-u. 46

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó 20-dikán

STEPHANEUM NYOMÁSA BUDAPESTEN

VIRGO IPSUM, QUEM GENU



IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO



SPIRITUS CONTRIBULATUS.

PLORABUNT SACERDOTES:



PARCE POPULO TUO.

QUI FRUMENTUM ECCE AGNUS DEL



ELECTORUM CONSERVASTI CUJUS NON SUM DIGNUS.

ÖRÖKI MŰMŰ

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

URAM! TE TUDOD, HOGY SZERETLEK.

Töltsük meg lámpánkat olajjal, mely a hit szelid fényét árasztja a minket környező, sötét, hitetlen világra, a mely fényben fölismerehessük az Urat az ő titkaiban, kivált abban a titokban, hol legközelebb áll hozzánk az Oltáriszentségben. Szeretnénk megpihenni e boldog tudatban, hogy itt van jelen az Ur; szeretnénk megnyugodni alázatos, gyöngéd, együgyű hitben, a milyen a gyermek hite s ugyanakkor megerősödni abban az áldozatkész, erős hitben, a milyen a vértanúk hite, mely a katakombákat vájta s kezdetleges művészetének ihletéseit lant, gyűrű és pálma alakjában, a lelki béke, a hűség s az áldozatkészség jelvényeiben örökítette meg a nyirkos falakon. Uram! hát adj nekünk hitet! ez a mi forró imánk, melyben nemcsak lelkünk számára megnyugvást esdünk, de szívünknek is mély, háborítlan boldogságot kérünk. Értelmi megnyugvás és szivbeli boldogság, két nagy kincs, melyet, a milyen lehetetlenség elválasztani egymástól, oly nehéz megtalálni; de a ki megtalálta, az biztos uton jár s mécsesének fénye a végleges boldogságnak kapujára is vetődik. Az ilyen lélek szeretné, ha hitének mécse világító nappá válnék az emberiség egén; szeretné, ha vándorutja a világ országutjává tágulna; szeretné a boldogság utvesztőire, az élvezet sikamlós ösvényeire, a szenvedélyek göröngyös csapásaira kiküldeni a nagy vendéglátó családtyának szolgálóit, a lelkek kedvelőit, az Isten angyalait, hogy a törtető sziveket az igaz utra, az oktan szüzeket a jegyeshez, a sötétben álló, üres mécsesekkel várakozó lelkeket a hit fényébe tereljék.

Ennek az értelmi megnyugvásnak és szivbeli boldogságnak egyetlen egy lelkhelye van s ez az Isten, még pedig nem a természetnek gyönyörű, de nehéz fátyolával leborított Istene, hanem a kinyilatkoztatásnak Istene, az emberi szivhez emberi ajkkal szóló, a hozzánk leereszkedő Isten, a ki ember is, a ki köztünk van, kinek mindegyikhez közülünk, a kit csak vékony fátyol borít, mely a dicsőség Urát eltakarja, de a szerető szivet közel hozza, oly közel, a mennyire azt a hit közel hozni képes.

Az egész kereszténység nem egyéb, mint az isten közeledése hozzánk s e közeledésnek szinte érintkező pontja az a kiszögélés, hol a természetfölötti világ szinte érinti e földi lét mulandóság-mosta partjait: az Oltári-

szentség. Hogyne, hisz itt az Ur, a hol én térdelek; azért az értelmi bizonyosságoknak rendületlennek s a szívbeli megnyugvásnak teljesnek kell lennie e pont körül. Ezt a hitet akarom én biztos alapokra fektetni, hogy mindenki megnyugodhassék s ne bántsa őt kétely; ezt a hitet szeretném én a bizonyosságot s a megnyugvást szülő érvek és gondolatok keretébe foglalni, hogy zavartalanul s aggodalom nélkül közeledhessünk Jézushoz az Oltáriszentségben.

Hogy e lelkületet megszerezhessük, meg kell értenünk önmagunkat s titokzatos belsónket; meg kell értenünk Istennek hozzánk való viszonyát s a hitbe belefektetett szándékait, hogy ne akarjunk többet, mint a mennyit elérni lehet s hogy ne emészsük magunkat oly állapotok és tapasztalatok megteremtésével, melyek képtelenségek e földi életben.

Hány kétely, mennyi megháborodás származik e valótlan, tehát hamis és észszerűtlen lelkületből; hány kísértés, mennyi zavar támad annak az oktalan eljárásnak nyomában, hogy az istenire, a hitbelire az érzékelhető világ mértékét alkalmazzuk s léte s nem-léte fölött e szerint jitelkezünk. Mily balga, ügyetlen s gyerekes fölfogás ez!

Tartsuk szem előtt, hogy az Ur a szellemi világot számunkra «más világnak» teremtette; lélek, élet, Isten, számunkra valóságok, melyeket önmagunkban nem ismerünk; látjuk, érzékeljük hatásaikat, érezzük az élet melegét, de lényegét nem ismerjük.

Sokan e szellemi világgal szemben ellenszenveskednek. Bosszankodnak titkai fölött s hogy kurtán bánjanak el velük, tagadják azokat. Egyesek és nemzedékek görnyednek e gyerekes, oktalan divat uralma alatt! Saját fölületességük s negélyezett fölülelemelkedettségük rovására illusztrálják az emberi korlátoltságot s rossz humort. Érzékelni akarnak; az érzéklés a szemmel való látás, a tapintás az ő valóságos világuk, mint a vakandnak a föld, a denevérnek az éj, a halnak a víz, azontul nem terjeszkednek. Értjük elfogultságukat, de nem kérünk belőle. Hiszen régóta igaz, hogy az ember saját szellemi látókörének központjában áll. A szerint, a mint ez a kör tágas, vagy szűk, a szerint alakulnak ítéletei világról, emberek és kérdésekről. Nevetik a földmivest, a ki a képtárlatban azokat a képeket tartja legszebbeknek, melyeken legtöbb a rét vagy a szántóföld. De minek nevetik ezt? nevéssék ép oly joggal a chemikust, a ki nem érti, hogy mire való a régi kéziratoknak föl kutatása; nevéssék azokat a természettudósokat, kik a filozófiát gyerek-játéknak tartják. Ezt az egyoldalúságot és korlátoltságot örökítette meg Oöthe Faustjának következő soraiban:

«Was ihr nicht tastet, steht euch meilenfern;
Was ihr nicht fasst, das fehlt euch ganz und gar;
Was ihr nicht rechnet, glaubt ihr, sei nicht wahr;
Was ihr nicht wägt, hat für euch kein Gewicht;
Was ihr nicht münzt, das meint ihr, gelte nicht.»

Ezzel szemben áll a mély gondolat, mely a látszaton áttör a valóság-hoz s áll kiváltkép a kereszténység, mely a megváltás igényeivel s ígéreteivel lép föl; igéri, hogy megvált a tévely, az egyoldalúság, az érzék, az anyag, a bűn hatalmától. E föladatát teljesíteni kívánván, nem hizeleghet az állati embernek, nem tömjénezhet az érzék uralmának, nem szegélyezheti a látszatok délibábjával a valóságot, hanem mindenét arra fordítja, hogy e hatalmak alól fölszabadítson. Azért alapjellege az áldozat; áldozatot kell hoznunk érzékiségünkben; a gondolat érzékiségét is meg kell törnünk, azt az érzékiséget, mely nem hódol a szellemnek; nem hisz, nem fogad el semmit, csak azt, a mit tapint és szemmel lát.

Ez a hódolat a hit, melynek észszerűségét természetünknek ösztönei, sejtelmeink s az egész emberi élet a maga mélységes psychológiájával s ezredekre terjedő történelmével bizonyítja s melynek tulajdonképeni természetfölötti alapja egy valaki, a ki impozáns egyéniségében, fönségesen finom s kedves jellemében, erkölcsi tisztaságában megnyugtat az iránt, hogy bátran hihetünk neki; ez az Ur Jézus Krisztus.

Az elsőt illetőleg azt mondom: öntudatom s az egész emberi élet a hit utjaira terel, melyek egy «más világba» hajtanak!

Hol van ember, ki nem vágyódott a tökéletes, teljes jó birása után? hol van korszak, mely erről lemondott? Nem ez a vágy görditi-e a történelem hullámain, melyek érthetetlen mélységekből s kifogyhatatlan sürgősséggel végig siklanak az idők tengerén, a vágy az Isten után? Nem rögeszme, de lelkünk természete nyilatkozik meg ebben, melyet fölcserélni, meghamisítani, rosszul irányítani lehet, de megsemmisíteni nem lehet. Ez a természetes vágy mint sejtés, mint forrongás végig megy s nem leli kielégítését sem a világban, még ha azt az Istenséggel azonosítjuk is, sem abban az Istenségben, melyet szenvedélyeink eszményeibe öltöztetünk; ezek tévedések; megnyugvást és kielégítést csak abban az Istenségben lel, mely minket magához emel. Értsük meg jól: az az igaz Isten, a ki minket magához emel; az a hamis isten, a kit mi magunkhoz huzunk le. Az Istent nem szabad magunkhoz lehuzni, alacsony szenvedélyeinknek pogány érintései által; ez pogányság; az Istent nem szabad összetéveszteni a világgal, mert ez szintén nem emel, hanem erkölcsileg megsilányít s érthetetlen s öntudatlan ösztönök kezére bizza a világot; ez a modern hitetlenség; ime a hamis istenek! Hol van az igaz Isten? ott, a hol az ember a maga végességének öntudatában a végtelen előtt megalázza magát, meghódol értelmében hit által, akaratában, szeretet és engedelmesség által. A ki Istent érteni akarja, annak hozzá föl kell emelkednie!

Ez a fölemelkedés megváltás az érzékitől; fölszabadulás az anyag nyüge alól; a ki így van hangolva, az keresi az Istent!

E természetesen jó lelkületet ösztönszerűen enged a hozzá közeledő

Isten benyomásainak, természetes könnyűséggel, a milyen a virágnnyilás, nyilik meg az Isten érintésére; nincs semmi, a mi oly jót tesz neki, mint az Isten keze; nincs, a mi oly lágyan, simán, a mi oly telitően s oly nyugtatóan érintené őt.

Reánk nézve e benyomások Jézus Istenemberi egyéniségéből valók.

Az Istentkereső lelkek találkoznak Jézussal; benne az egyéniség a maga páratlan fönségében — az erény impozáns s csalhatatlan fölénnyel — az egyenességnek és őszinteségnek kételyt kizáró benyomásával, a legnagyobb hűségnek, az áldozatos szeretetnek hódító erejével lép elénk. A szellem és élet e benyomásai odaadást, bizalmat, szeretetet fakasztanak iránta. Tavaszban, megnyilatkozásban állnak vele szemben a lelkek; a léleknek tavasza a megnyilatkozás bizalomban és szeretetben. Közvetlenség, üdeség, bensőség jellemzi e páratlan istenembert s bizalmat és odaadást ébreszt élete, tana, szava, szeretete. Jézus őszinteségének s lelki nagyságának akcentusa hangzott minden szavában s visszhangzott a lelkekben, az a finoman hangolt akcentus, mely a szerető, őszinte lélek félreismerhetlen hanglejtése, melyben a lélek egész bensősége zenévé lesz s az ösztönszerű kísértés biztonságával eltalálja az utat a szívbe. Kétkedni benne nem lehet; hervadni nem a duzzadó élettől, nem a tavasz olajától s a májusi regg harmatától szokás, hanem természetellenes, ellenséges befolyásoktól. De a szellem és lélek imponáló behatása nem ellenséges; a szeretet, az áldozat tengerén hordja a szívét; a jóindulat varázsa nem tűr félreértést; itt egyáltalában nem szokás s nem lehet okoskodni, a hol látunk; nem lehet kétkedni, a hol érzünk s tapasztalunk s ugyanakkor már élvezünk.

Már pedig mi látjuk s érezzük, hogy ez a szép, páratlan, ideális, önzetlen lélek szeret minket; meg is mondja: «ha nem volna így, megmondtam volna nektek», (Ján. 14, 2.) Hogyne; az egész természetes, hogy a ki szeret, az meg nem csal, ha nem volna így, megmondta volna nekünk. A ki ezt hallotta, azt a szót az Urtól, az mindent biztosra vett s azt hallották ők mindnyájan s kiíratik, hogy igaz s tovább adták nemzedékről nemzedékre: a szerető Krisztus ezt mondta, elhihetitek. S az argumentum ereje nem veszett el s megtartotta hatásának közvetlenségét, mert a hang vezetése oly finom közegre volt bízva, a milyen a szerető szív érzése. A tanítványok ugyanis mind égték a Mesterért, szavát lesték s jól esett nekik, ha nagy gondolatainak öntudatára emelkedhettek s szeretetének érzelmében fürödhetek. Ki fog itt kétkedni, mikor a szerető szív, a legjobb barát behatásai alatt áll? Azért lesznek ezek a tanítványok mindnyájan vértanúk is; természetes dolog, hogy Krisztusról le nem mondhattak, a kik egyszer megismerték és szavában lelkét kiéreztek.

Azért halld, mint beszélnek s mint hisznek mindnyájan, azok is, kik nem szerették előbb, mert nem ismerték; halld a Krisztus üldöző Pált: «Mert én az Urtól vettem, a mit át is adtam nektek: hogy az Ur Jézus, a mely

éjjel elárultatik, vevé a kenyeret és hálát adván, megszegé és mondá: vegyétek és egyétek: Ez az én testem, mely tiértetek adatik; ezt cselekedjétek az én emlékezetemre». (I. Kor. 11, 23, 24.) «Mert én az Urtól vettem», gondolhatjátok tehát, hogy ez így van. Mint az erdő forrása a szikla tövében erőlködés nélkül fakad, úgy fakad a hit a hívő szivekben az Urnak szavára. Ezt ő mondta, ő, a ki szeretett minket. Nézzetek egy anyának szemébe, mikor életre kiható fölvilágosítást ad gyermekének oly dolgokról, melyek csakis az ő akaratán fordulnak meg, hallgassátok meg szavát, hangsúlyát s én meg vagyok győződve, hogy az a szerető akcentus meggyőző, kételyt fölmerüini nem is enged. Vagy ne lépjétek ki magatokból: bizonyára ti is szerettek valakit nagyon, tegyék föl, hogy boldogságát megalapíthatjátok néhány jó szóval; kérlek, mondjátok ki azt a néhány szót s ébredjétek öntudatára annak a mély psychologianak, hogy a ki szeret, az meg nem csal.

S nézzétek e szerető Krisztusnak szava felénk is a szeretetnek azon lágy-ságával s legyőző erejével hangzik sziveinkben, mert azon idő és századok nem változtatnak s a mint hangzik és hullámszik, hitet fakaszt, azt az őshitet fakasztja, mely a szerető, nagy Ur Jézus személyét körítette. Személyével érintkezésbe lépve, szívünk megnyílik s lelkünk lelkéhez tapad s azt suttogja Máriával: Mester! A hit ez érzelmé bájos és üde, mint minden, a mit nem faragnak, nem csinálnak, hanem a mi nő és terem és nyílik Isten kegyelméből — ragyogó és eleven, mint a gyermek szeme, melyben a lélek a maga örömtüzét gyújtja — kedves, mint az arc, melyet az áhítat pirja fest s nem az ecset, — illatos és szép, mint a virág, mely olajosan és fényesen nyitja meg kelyhét. Ilyen a mi hitünk, melyet az Ur Jézus szerető, lágy, bensőséges szava fakaszt a meggyőzés közvetlen benyomásával.

S ezt a szerető Krisztust az idők járása tőlünk el nem szakítja; mert létezni, létezett oly bizonyosan, mint Augusztus császár, mint Mátyás király, — szeretni, szeretett oly bizonyosan, mint a hogy szent Pál négy első levele a legkritikusabb ember szemében is hiteles, történelmi irat, oly hiteles legalább mint az, hogy mohácsi csata volt, vagy hogy 1867-ben Ausztria-Magyarországgal kiegyezett, — no hát mit akartok még jó lelkek? a szivben bizalmatlankodtok talán? gondoljátok tán, hogy a ki szeret, az megcsal; gondoljátok, hogy a sziv természete 1900. év óta megváltozott? No, azt ne higyjétek; a sziv a régi; az volt a sziv természete régen, a mi most: szeret s a ki szereti, abban bizik, annak hisz.

Mindezek után nem csodálkozhatok, ha én a szerető Ur Jézusnak szavát: «ez az én testem» úgy fogadom, mint édes anyám emlékét, a ki mondotta: ezt neked adom. Kétkedjem-e az utóbbiban? ki vehetné rá magát erre? De hát kétkedhetem-e akkor az előbbiben?

Csak az kétkedhetik ebben, a ki magamagát nem érti.

Prohászka Ottokár.



A vallási igazságok alapkövei.

Van Isten.

Istentagadó világban élünk. Sokkal többen vannak az istentagadók, semmint gondolnók, mert vannak vallásos istentagadók is. *«Vallják, hogy ismerik Istent, cselekedeteikkel pedig tagadják»*, mondja ilyenekről szent Pál. (Tit. 1, 16.) Az anyagba temetkezett ember eldurvul s megnehezíti magának Isten ismerését. Ne higgye senki, hogy a tudomány, műveltség vagy előkelőség istentagadásra terel; a tudós és tudatlan, művelt és műveletlen, előkelő és közrendben egyaránt vannak istentagadók s közös tulajdonuk az erkölcstelenség, mert az erkölcsös embernek nincs miért kételkednie Isten felől. Az istentagadót nem az esze vezeti, hanem romlott szive kergeti; kergeti és azért az istentagadásban nem leli nyugtát. Miért ne volna Isten? Nem tudja okát adni. Az istentagadás okoskodása nem bizonyíték, hanem inkább kívánság és követelődzés, hogy ne legyen Isten. Az istentagadó a maga eszén erőszakoskodik; köröskörülötte minden azt mondja, van Isten s ő mindent tulkiabáló tiltakozásával el akarja

fojtani, mondván: Nincs Isten. Dühöng, ha Istenről hall; ha mást imádkozni lát. Minek ez a düh, hisz azt szokás mondani, a ki haragszik, annak nincs igaza? A mint az eladósodott szitkozódik, minek is van pénz: ugy Istennek gonoszságukban eladósodottjai átkozódnak, mondván: Nincs Isten.

Tekintély-e a vak, ha világosságról és szinekről tárgyalunk? Az istentagadó sem az, a midőn Isten létéről van szó.

1. Van Isten! *«Az eget beszélük Isten dicsőségét és az ő kezei alkotmányát hirdeti az égboltozat»*. (18. Zsolt. 2.) A természeti törvények legszárazabb tudománya mondja, hogy a mozgó test nem mozog önmagától, hanem azt valamely erő mozgatja; ezen mozgató erőt valamely *«ható»* (a mi a testre hat) adja a mozgó testnek; ezen *«ható»*-k a mozgások szakadatlan sorozatát hozva létre, maguk is sorozatot képeznek. Honnan van ezen hatók és mozgások sorozata? Talán mindig volt és öröktől fogva való? Oh nem! Ezt nem engedi ez a fogalom *sorozat*, mert minden sorozatnak lényegéhez tartozik, hogy egyes tagokból áll, melyek mindegyike bizonyos *hanyadik*, teszem azt számtanilag mondva, *«n»*-nedik; és pedig *annyadik*, a hány taggal áll távolabb az első mozgás és hatótól. Van tehát egy első mozgás, mely föltételezi az első hatót. Azon hatót, mely nem származik egy előbbtől, mely erejét nem veszi más-tól, hanem önmagában bírja, a melytől erednek a többi hatók s követ-

kezéskép ő *«Mindenható»*; nevezzük Istennek.

Tehát van Isten!

2. Érzéki tapasztalatunk bizonyítja, hogy minden, a mi van, nem magától, hanem mástól van. Nem is lehet, hogy valami önmagának adjon léte-zést, mert akkor cselekednie kellene, mielőtt volna; ez pedig képtelenség. Sőt tudjuk, hogy minden, a mi van, egy előbbentől lett. Ime, a lények sorozata! Ez a sorozat föltételez és követel egy első lényt, mely minden lénynek oka, a ki senkitől sem lett s ép azért ennek mindig lennie kellett. Ezen első, szükségképen levő, mindenkor létező s mindent létesítő fő okot Istennek nevezzük.

3. A világban létezők bizonyos tulajdonságokat viselnek és pedig nem egyenlő mértékben: van jó, jobb, még jobb, szép, szebb, még szebb; igazságos, igazságosabb stb. Emberi értelmünk még az észlelt legnagyobb fokú jóság, szépség, igazság és ily-féléken túl képes mindezt még nagyobb fok és mértékben gondolni. De annyiban mondunk valamit jónak, jobbnak, még jobbnak, a mennyiben megközelíti azt, a mi minden tekintetben jó, vagyis végtelen jóság; szépnek, a mennyiben jobban megközelíti azt, a mi minden tekintetben szép, szentnek, a mi tökéletesebben megközelíti azt, a mi minden tekintetben szent; vagyis értelmünk föl- ismer minden tekintetben, azaz végtelen szentet, jót, szépet, igazat. De belátja azt is, hogy az, a mi minden tekintetben jó, oka és forrása minden jónak; ha oka, létezik is: tehát van

végtelen jóság, igazság, szentség, más szóval: van Isten.

4. Látjuk, hogy természeti testek, holttal értelemmel nem bírnak, állandóan és következetesen, tehát nem vaktában és véletlenül, célra törekvően működnek. De az, a minnek értelme nincs, csak akkor működhetik célszerűen, ha azt valamely értelmes lény célszerűen igazgatja; az összes természeti testeknek ezen célszerű és értelmes igazgatóját Istennek nevezzük.



Szentségimádás és töredelem.

Nincs fontosabb a megengesztelő imádásban, mint az, hogy midőn azt végezzük, a kegyelem állapotában legyünk, azaz minden súlyos bűntől mentek lévén, a megszentelő malaszt birtokában történjék a szentségimádás. Ez az alapja, első előfeltétele, legcélembb követelménye a megengesztelésnek. Mert mint akar az megbékíteni, a ki maga is ellenség? világítani, ki maga is sötétség, megkérlelni, kinek személye zord bánat-lom, eleget tenni, ki életképtelen? Ha a megkérlelő imádás a lelki élet termőfáján legzamatósabb és Jézusunk izlésének legédesebb gyümölcs, legyen lelkünk eleven az isteni kegyelem erejében. Gyümölcstelen száraz

fa a lélek, ha halálos bűnben van, nem hozhat az Urnak kedves gyümölcsöt. Ha tehát a szent oltár felé száll tekintetünk és a benső jóindulat megindít Krisztus felé, főgondunk lelkünk kegyelmi állapota legyen. Legyünk mentek a súlyos büntől.

Am lehetséges volna-e az, hogy lélek, mely, mint a galamb, a tiszta örömök forrásához kíván szárnyalni, epedve vágyik az Ur után s még is súlyos bűnnel volna terhelve? Anyyira megfeledkezhetik-e az egyébképen jámbor szív magáról, hogy álmodja csak, hogy szereti Istent, de valójában elfordult tőle? Mint lehetséges ugyanarra csalódní és megcsalatni? Mámorban ringatni önmagát s azt gondolni a felől, hogy az isteni szeretet? És mégis megtörténik! A legtöbbször az édes álom jóhiszeműségének leplét önmaga vonja magára a vétkes. Zsibbadással bénítja meg lelkét. Azt a félszeg gondolkozás és tágra nyujtott lelkiismeret szabadalma alatt, ezt a kötelességbeli mulasztások utján teszi. Vigyázzunk tehát, hogy ne hitegessük magunkat semmiben, midőn a vétkek minőségéről határozunk, ne biztassa magát senki könnyelműséggel, ne tévedjen ítéletében, könnyen ne vegyen semmit s álszégyenkép ne rejtegesse szennyet a lelke mélyén. A ferde lelkiismeret olyan, mint a hamis mérleg. Némelyek tevékenységében a látszólagos buzgalom a kötelességteljesítés hiányainak, sőt súlyos mulasztásainak fátyola; szép fátyol, finom, ékes, drága; olyan, mint a selyemszemfedő, halottat takar.

A mint az a bőkezű könyörületés szív, mely megesik a nyomor áldozatjain és tele marokkal szóratja az alamizsnát: de az igazságosság erényét elfeledve, nem fizeteti meg az adósságot, nem téríti vissza az idegenbe jutott vagyont, inkább mondható a vétek kelezéjének, semmint az erény forrásának: ugyszintén az a lélek is, mely az ájtatosság virágai-val diszitgeti magát, de súlyos kötelességeit elhanyagolja, mint az erkölcsi világ halottja, művirágokból készült halotti koszoruk alá temetkezik. Im, itt láthatjuk két módját annak, hogy valóban megeshetik ugynevezett jámbor lélekkel, hogy csak neve, hogy él.

Van azonban még más, több ízben elnézett halálos baj is; s ez a szándékosan táplált ellenszenv haraggal egybekötve; veszedelmesebb tünete pedig az a hitegetés: «én nem haragszom, csak nem beszélek vele...» s mind effélével egyértelmű biztatások.

A példákból ennyi elég, hogy gondolkozóba essünk és belássuk, van okunk bizalmatlankodni önmagunk iránt s lelkünk állapotát nem venni oly kétségtelen bizonyos szent és rendjénvalónak. «Venite adoremus et procidamus ante Deum»; «Jöjjetek, imádjuk s boruljunk le Isten előtt» után azonnal elsőnek teszi hozzá a zsolttáros: «ploremus coram Domino», «*sirjunk az Ur előtt*». Sirjunk. Sirassuk a bűnöket. Sirva megtörünk súlyuk alatt. Terhük annál elviselhetetlenebb, minél gyöngédebbé tett minket a szeretet. Ez első ok az imádóban a töredelemre.

Vizsgáljuk meg tehát jól magunkat, aggódó és szivszorongó figyelemmel, nyughatatlan, szorgos éberséggel s ha vettünk észre olyat, mi bennünk talán kiölte volna a szeretetet, a tökéletes isteni szeretet sugallta töredelemben boruljunk bocsánatért sirva az Ur elé.

Azonban, ha lelkiismeretünk semmiről sem vádol, még akkor is üdvös, sőt szükséges a tökéletes szeretetben ébredő töredelmet megteremteni. «Nescit homo utrum amore an odio dignus sit», «Nem tudja az ember, ha szeretetre legyen-e méltó, vagy gyűlöletre» (Préd. 9, 1.), mondja az irás; tehát föltétlen és csaihatatlan bizonyossággal senki sem tudja, bírja-e a megszentelő malasztot, Isten kegyelmét, vagy se. Ha maga szent Pál, ki már életében a harmadik égig szállott, így nyilatkozik önmagáról: «Semmiben sem vádol ugyan lelkiismeretem, de még azért nem vagyok igazolva» (I. Kor. 4, 4.) s tartózkodik attól, határozottan állítani, hogy ő megigazult: mi bátrak volnánk megigazult voltunkat vitatni? Ez inkább vakmerőség! Ha tehát csak alázatos bizalommal reményelhetjük és hihetjük, mert lelkiismeretünk nem vádol, hogy az Ur szent malasztja van bennünk, ennek kiegészítő része az, hogy ha netán még is volna a szeretett Üdvözítőnek ellenünk valamije, ezt aggodalmas félelemmel keressük s ha nem találjuk is, készséges töredelemmel sirassuk. A töredelem hiánya veszedelembé dönt, hogy imádságunk olyan lessz, mint a farizeusé, ki nem

érezett töredelmet: szemben a vámosossal, ki megvallva siratta bűnös voltát. «De a vétkeket ki veszi észre? az én titkos bűneimtől tisztíts meg engem és az idegenektől szabadíts meg engem» (18. Zsolt. 13.), mondja a szent lantos. Ő is aggódik, hogy vannak vétkei; miket észre nem vett, olyan elrejtett vagy az idegenből rája tapadt vétkek, idegen bűnök. Látjuk, minél szentebb valaki, annál rémedezőbb, nyughatatlanabb a vétkek miatt, még ha nem is tud felőlük s ha nincsenek is. Az, ki mint az édes Jézus jegyese, mint az okos szüzek egyike lép a fölséges Szentség elé, minden eshetőségről gondoskodik; s mert bölcs és előrelátó, töredelmet ébreszt magában, midőn a Szenthez közeledik.

A töredelem fölindítását nemcsak az elősoroltak parancsolják, de javallják a következők:

A halálos bűn ellenségeskedés Istennel, a bocsánatos bűn idegenkedés Istentől. A töredelem mind a kettőt megszünteti. Helyén való a töredelem a bocsánatos bűnök miatt is, midőn szentségimádáshoz látunk. Mózesnek az égő csipkebokorból ugyanaz az Ur, kit mi az Oltáriszentségben imádunk, parancsolja saruinak megoldását, hogy ezzel jelentse ki szolga voltát s meghódolását az Urral szemben. Mi a bocsánatos bűnök letevésével fejezzük ki azt, mit Mózes a saruk letevésével. A szentségimádás a kegyelmek ideje és alkalma, de a bocsánatos bűn gától a malasztok teljes mértékű befogadásában; el tehát vele, törülje

el azt a töredelem. Könnyebben gyulad a száraz fa, mert a nedveség megemésztése nagy munkát ad a tűznek; Jézus tüzet, szeretetbeli lángot hozott a világra, gyújtogatni akar vele akkor, midőn hozzá közeledünk, megkönnyítjük ezt a gyúlasztó munkát, ha a gyuladás akadékat, a bocsánatos vétket eltávolítjuk; a bocsánatos bűn nélkül való lélek alkalmas égő anyaga az isteni szeretetnek. Az idegenkedést tegyük le tehát mindjárt eleve, mihelyest közeledünk Krisztushoz. A szentségimádás találkozás, szerető szivek együttes időzése, el minden idegenkedéssel. Szeliden, minden ellenzékeskedést letéve, teljesen egyetértve illeszkedjék a szív a szívhez, az emberi az istenihez. Ha a bocsánatos bűn az Istentől idegen törekvés zászlaja, hulljon az ki azonnal kezeinkből, mihelyt az Ur gondolata megvillan lelkünkben; mint a hogy a gyermek eldobja veszedelmes játékszerét, midőn a szerető anyát feléje közeledni látja: úgy ejtsük el a bocsánatos bünt, szűnjék meg a hozzávaló ragaszkodás, midőn az Urat, szívünk szeretetét megpillantjuk. Töredelem kell nekünk, a tökéletes szeretet töredelme, mert ez eltörli a bocsánatos bünt. S mert senki sincs, ki a bocsánatos büntől magát mentnek mondhatná, minden szentségimádó töredelemmel járuljon az Urhoz.

Ha pedig igazán akarjuk lelkünket az isteni befolyás gátolatlan érvényesülésére segíteni, jó a töredelem, a már megbocsájtott, a talán már na-

gyon sokszor elsiratott bűnök fölött is. Az istenes, buzgó lelkek tulajdonsága, hogy a töredelem erényét nemcsak azért gyakorolják, hogy bocsánatot nyerjenek bűneikért, hanem hogy azzal bűneiket sokszorosán eltöröljék, Istennek bővebb mértékű elégtételt nyujtsanak, az alázatosságra ismételt alkalmat nyerjenek s szeretetökről fájdalomban igazabb és biztosabb tanuságot tegyenek. Ez okból nemcsak hogy nem tekintik a szigorú valóság mérlegét, a mely azt mutatja, hogy a bűn már meg van bocsájtva, nemcsak, nem számlálják a bűnbánat könnycseppjeit, hanem a szeretet hevében keveslik, a bűn gyűlöletében kicsinylik mindazt a nagy bánatot, a mit eddig tápláltak s nem nyugszanak a bűnbánat érzelmeinek gyakori fölindításában a régmúlt s régmegbocsájtott bűnök fölött. Ezzel a bánattal, a töredelem ilyen megnyilatkozásával szemben Isten nem lehet közönyös. Mi történik tehát? A lélek egyre jobban és jobban tisztul. Tisztogatja Isten az ő kegyelmével. Szépül a lélek Isten szépségével. De hogyan? A bűnbánat szentségében nyert összes malasztok föllevenednek, megújulnak, hatásukban megerősödnek, mert a bűnbocsánat vétele után megújult töredelem fölélénkíti a szentségi malasztokat. A mint az egyházi rend szentségének malasztját föl lehet ujítani az irás szavai értelmében: «gerjeszd föl az Isten malasztját, mely benned vagyon az én kezeimnek rád tétele által» (II. Tim. 1, 6.), úgy a bűnbánat szentségét is és pedig a töredelem utólagos meg-

ujításával. Ez a megszentelő malasztot nagyon is erősíti, a lelket Isten akaratával mindjobban megegyeztetí, Isten szeretetébe mind mélyebben belevonja, Isten kegyelmeinek vételére nagyon előkészíti; a barátságos szeretetet Istennel mind meghittebbé tőkésíti.

Valóban alig gondolható szentségimádás és legkivált a' megkérelő szentségimádás előkészületéhez szükségesebb és üdvösebb erénygyakorlat, mint a töredelem fölindítása. Gerjedjen tehát bennünk a fájó érzés, szakadozzék lelkünk a bánat tépő kínjaitól, hasogassa szivünket az a vágy: *oh bár sohase vétkeztem volna.*



Magyarország szentségimádó társulatainak zarándoklata Rómába.

Látni és hallani azt, ki által szól az Ur a földön, hő vágyuk volt mindenkor, a mióta Egyház áll, a keresztényeknek. Isten földi országának uralkodóját bátran vallhatjuk közvetítőnek és kapocsnak a föld és az ég, az emberiség és Isten között. Székvárosa és az apostolfejedelmek sirhelyén emelkedő trónja az Ur lelki erőssége a föld nemzetségei között.

Személye bírja az ég kulcsait, hite és szeretete Krisztus főapostolának, Péternek öröksége, annak szent, kincsese hagyatéka, kiért Isten Fia könyörgött, hogy hite meg ne fogyatkozzék s kiről a jó Pásztor, mert ismerte, tudta, hogy jobban szereti őt, mint a többi apostolok. A zarándokut, mely Rómába visz a szent városba és a Szentatyához, szent ut; a legszentebb, mely a földön van; erős ut, mert hős lelkek járnak; kedves ut, mert halálig felejthetetlen s emléke még a halált is megkönnyíteni képes. A keresztény világ e szent helyen a szent városban találkozik, hol testvérnek érzi magát a föld két sarka közt élő minden nemzetü; s mikép a ragyogónapnakel nem fogy sugára Rómának sem fogy el katolikus zarándok-népe, mely, miként a napnak sugara az egész világba széthordja a napnak fényét és melegét, a képen ő is Rómának hitét és szeretetét. S ha egybegyülne az a könnyáradat, mely a bűnbánók szeméből fakadva, a kegyelem helyeit öntözé, folyamná dagadna; s ha egybefolya az a boldogság, mit onnan a szent szivek meritettek paradicsom volna belőle; s a tömegek pápát üdvözlő kiáltása tulharsogná a mennydörgést.

Föl Rómába! E jelszó bejárja száz évenként az egész földet, hogy a jubileumi szentév egybegyűjtse Krisztusnyájának színe-javát a legfőbb pásztor köré, ki hitben és szeretetben a jó Isten kövér mezején legelteti bárányait. Menjünk tehát, hogy a teljes bucsut, a szentév bucsujának áldását nyerjük, menjünk tömegesen Rómába.

Ha mindenkor szent ez a zarándokut, legszentebb ezen szentévben, midőn a szentév jubileumi bucsuja vezérel oda.

A magyarországi papok szentségimádó társulata és a magyarországi oltáregyesületek Rómába zarándoklatot rendeznek, mely augusztus hó vége felé indul.

Ezennel csak annyit jegyzünk meg, hogy a lelki vezetést a papok társulata végzi a legteljesebben gondoskodva arról, hogy a zarándoklat az ő vallásos jellegének a legtökéletesebben megfeleljen.

Mindazok, kik tehetik, csatlakozzanak ezen zarándoklathoz; azok kik igaz áhitattal s egymást buzdító szent lelkesedéssel óhajtják megjárni a szent várost, kedvezőbb és alkalmasabb viszonyok közt alig fogják tehetni, mint a minőket ezen zarándoklat alkalma kínál.



Oltáregyesületi ügyek.

Kegyes adomány.

Orczy Tekla bárónő a kiadásra átengedett művészi kiállítású hirneves imakönyvből a kiadótól befolyt tiszteletdíjat jótékony célra

juttatván, százötven koronát utalványozott egyesületünknek: ehhez csatolva 60 korona ugyanazon célra, **Vaszary Kolos** bíboros hercegprimás adománya, melyet bárónő **ő Méltósága** szintén egyesületünknek engedett át; a kétszázötz korona adományért ez uton is nyilvános köszönetet mondunk.

Az egyházmegyei megbízottak sorában változás állott be; az eperjesi egyházmegyében e tisztelet, **Répássy György** t. kanonok lemondása folytán, **Repák Jenő** theologiai tanár tölti be.

A központi Oltáregyesület gyűlései.

Választmányi gyűlés 1900 április 23-án. Jelenvoltak: Kánter Károly apát-igazgató, Topics Felmayer Vilma, Selmayer Károlyné, Ghyczy Ida, Báró Vécsey Józsefné, Vécsey Esther bárónő, Török Hermin grófnő mint választmányi tagok.

Igazgató következőkben terjeszti elő jelentését. Visszapillantva a rendezett kiállításra, lehetetlen a legnagyobb örömet nem érezni azon siker fölött, melylyel a szentséges Üdvözítő az ő szent ügyét s egyesületünk tagjainak tevékenységét megáldotta s melyet a kiállítás tüntet legélénkebben szemünk elé. A kiállítás tárgyakban oly gazdag, izlésben oly előkelő, elrendezésében oly fényes volt, hogy külföldön is ritkítja párját s azért hálás szívvel kell megemlékeznünk azokról, kik adományaikkal annak

létrejöttét elősegítették s azokról, kik a kiállítás rendezésében oly fáradhatatlan tevékenységet fejtettek ki.

A választmány ezért köszönetet szavaz *Kiss Aladárné* másodelnök-nőnek, *Cziráky Lujza grófné*, *Ghyczy Ida*, *Topics-Felmayer Vilma* és *Selmayer Károlyné* választmányi tagoknak a kiállítás rendezése körül tanusított önfeláldozó fáradozásukért.

A kiállítás megnyitását Ő Eminenciája *Vaszary Kolos* bibornok hercegprimás, kegyes főpásztorunk végezte, mi által nemcsak egyesületünk szent célja iránt fejezte ki méltánylását: de ezen tettével mint az egyesület fővédnöke arra lelkesíti az egyesület minden tagját, hogy annak szent céljait teljes odaadással elősegítse.

Kivált Ő Eminenciájának gazdag tartalmu remek megnyitó-beszéde, melylyel boldog emlékü gr. *Cziráky Jánosné* elnöknő érdemeit méltatta, állit elénk lelkesítő példát a tevékenységre.

Hálával emlékezik meg a választmány Ft. *P. Riesz Ferencz* Jézus-társasági atyáról, ki az egyesület tagjai számára tartott lelki gyakorlatokat vezette, elmélkedéseivel a tagok lelki megújulását eszközölte, bennök a vallásos buzgalmat élesztve őket a szent szellemben való megmaradásra képesítette; miért is neki és a lelki gyakorlatok gyóntató atyáinak köszönetet mond.

Határozattá teszi a választmány, hogy a szent-év alkalmából a papok szentségimádó társulatával egyetemben az oltáregyesület szeptember

utolsó napjaiban Rómába jubileumi zarándoklatot rendez.

Végül megállapításokat hoz a jövőben tartandó lelkigyakorlatok, kiállítás és közgyűlések rendezésének formáságai körül.

Választmányi gyűlés 1900 május 14-én Kiss Aladárné elnöklete alatt. Jelenvoltak: Kánter Károly apát-igazgató, Kiss Aladárné másodelnök, özv. Rudnyánsky Ferenczné, Pálffy Anna grófnő, Ghyczy Ida, özv. Heinrich Ferenczné, Felmayer Vilma, özv. Várady Károlyné, Orczy Thekla bárónő választm. tagok.

Az egyesület igazgatója a választmány nevében üdvözli Kiss Aladárné másodelnököt névünnepe alkalmából és tolmácsolja az egyesület jókívánatait.

Jelenti, hogy Kohl Medárd pápai praelátus 265, majd ismét 700 koronát küldött az egyesületnek misestipendiumok fejében. A választmány jegyzőkönyvi köszönetet szavaz a kegyes jótevőnek.

Az igazgató jelentésében örömmel közli, hogy München Örökimádási egyesülete ismét megindította néhány év előtt megszünt közlönyét «Annalen der Erzbruderschaft zur ewigen Anbetung» czimen.

Amerikában az ottani Örökimádási egyesület egy alapító jótékonyágából házat, templomot és félmillió alapítványi tőkét nyert. Buzdító példa nekünk!

Minthogy a betegek ellátásakor többször előfordul, hogy nem történik méltó előkészület az Oltáriszentség illő elhelyezésére, Münchenből

egy szekrénykét rendelt, melyben minden szükséges készlet megvan s melyet a betegek áldoztatása alkalmából az egyesület majdan kikölcsönöz.

Junius 22-én Paray le Monial-ban kezdődnek a szent Sziv ünnepei s az oda való zarándoklásra fölhívja a figyelmet.

Az augusztus hóban tartandó Szent-ségi kongresszusra, melynek napjai 16. és 17-én lesznek, a válaszmány elhatározza, hogy oltáregyesületi kiállítást rendez.

A kongresszus nagyobb sikeréért az ország oltáregyesületeinek elnöknői és válaszmányai is meghivandók.

Jövő hó 6-án mint özv. Cziráky Jánosné elnöknő halálának évfordulóján az egyesület az *Angolkisasszonyok* templomában ünnepélyes requiem-et tartat.

A kalocsai Oltáregyesület kiállítása.

A kalocsai Oltáregyesületnek kiállítását Császka György kalocsai érsek ur ő exczellenciája nyitotta meg.

Április 7-én délután három órakor hajtatott a főpásztor a Miasszonyunkról nevezett iskolánénék zárdája elé. A bejáratnál az Oltáregylet válaszmánya fogadta a főpásztort. Az óvoda tágas termében az oltáregylet igazgatója dr. Povischil Richárd t. b. kanonok üdvözölte ő exczellenciáját s fölkérte, hogy a kiállított egyházi szereket megáldani és a kiállítást megnyitni kegyeskedjék.

Az előirt szertartások szerint tör-

tént megáldás után, érsek urunk a következő beszéddel nyitotta meg az Oltáregylet diszes kiállítását:

«Midőn az érdeműs kalocsai Oltáregyesület főegyházme gyém szegényebb templomainak fölszerelésére szánt itt kiállított készleteit megáldottam, ezt annál nagyobb lelki örömmel tettem, minél inkább épülők ezen egyesületnek dicséretes, buzgó, szent működésén.

Szívből óhajtom, hogy ezen áldásos egyesület Isten kegyelmének támogatása mellett minél jobban virágozzék, minél inkább terjedjen és így Isten házai ékességének és a legszentebb Oltáriszentség iránti leg-hódolóbb, legmélyebb tiszteletnek, áhítatnak minél hathatósabb eszkö-zévé váljék.

Ezen forró óhajomból kifolyólag, az egyesület tiszteletbeli Elnöknőjének, a Miasszonyunkról nevezett iskolánénék Főnöknőjének, a láng-buzgalmu, általán tisztelt Elnöknőjének, az Alelnöknőnek, a fáradhatlan Igazgatónak, Aligazgatónak, valamint összes tagjainak Isten bőséges áldását, oltalmát kívánom és a kiállítást megnyitottnak nyilvánítom.»

Ezután ő exczellenciája az oltáregyleti tagoktól kísérve, látható érdeklődéssel megtekintette a kiállított tárgyakat, a melyek összes darabjai, különösen pedig az avétakból sikerülten restaurált miseruhák és az oltáregylet női tagjai által teljesen szabályszerűen és finom izléssel készített fehérneműk, t. i. albák, kar- ingek, korporálék, kehelykendők és lavabokendők látható megelégedés-

sel töltötték el. Nem is késett magas megalégedésének s az egyesület iránti jóindulatának kifejezést adni, egyuttal 200 koronát adván az Oltáregyesület céljaira.

Szombaton és vasárnap nagyszámu látogató tekintette meg a kiállítást, valamennyit meglepte a kiállított tárgyak nagy száma és izléses minősége.

A kimutatás szerint ki volt állítva: Palást (fekete) 1, miseruha 17, alba 3, karing 6, vállkendő 16, korporale (miseabrosz) 28, kehelytörő 38, kéztörő 36, keresztelő ing 4, keresztelési medenceze kannával 1, szentelt olajtartó 1, bursa 3, beteglátogatási készülék 1, antipendium 1, oltárcsipke 8, stola 3, oltárpárna 1, misekönyv 2, könyvtámla 1, kehely 2, cingulum 6, oltárcsöngetyű 2, gyertyatartó 2, processziókereszt 1, oltárfeszület 1, oltárszolgai öltöny 2, oltárszolgai karing 2.

Ezen tárgyak a következő templomok között osztattak ki:

1. A mosorini kápolnának: 1 kehely patenával, 1 hordozható feszület, 1 oltárfeszület, egy keresztelési és beteglátogatási felszerelés, 2 gyertyatartó, 2 oltárszolgai öltöny, 2 oltárszolgai karing és egy oltárcsöngetyű (utóbbi ngs. Kajuch Józsefné urnő ajándéka).

2. A zenta-felsőhegyi templomnak: Egy fehér miseruha és 6 drb purificatorium. (Mindkettő mélt. Bovánkovich Józsefné urnő ajándéka.)

3. Gombos (Bogojeva) község templomának: Egy viola és egy fekete miseruha. (Az első mélt.

Bovánkovich Józsefné urnő ajándéka.)

4. Dautova község templomának: Egy kehely patenával és egy zöld miseruha. (Mindkettő mélt. Bovánkovich Józsefné urnő ajándéka.)

5. Kis-Körös község templomának: Egy himzett antipendium és 2 fehér oltárterítő. (Az első T. Modor Gizella urhölgy ajándéka.)

6. Ómorovicza község templomának: Egy vörös és egy fekete miseruha. (Az utóbbi mélt. Bovánkovich Józsefné urnő ajándéka.)

7. Csurogh község templomának: 2 stola, 2 karing, 6 korporale, 6 purificatorium és 6 kéztörő. (A két stóla kivéve mind mélt. Bovánkovichné urnő ajándéka.)

8. Géderlak község templomának: Egy fekete pluviale stórával és egy karing. (Az utóbbi mélt. Bovánkovich Józsefné urnő ajándéka.)

A székesfehérvári Oltáregyesület kiállítása.

A finom izléssel s nagy gondal elrendezett templomi szerek kiállításának megnyitására április 7-én délután 4 órakor érkezett dr. Steiner Fülöp megyés-püspök Streit Ferencz szentszéki jegyző s dr. Vizota Alajos ceremoniarus kíséretében a «Ferencz József nőnevelde» intézetbe. A kiállítási termekbe belépő főpásztort Szuborits Jenő kanonok, oltáregyesületi igazgató üdvözlő beszéddel fogadta s az egyesület céljai s történetének rövid vázolója után főpásztort a tárgyak megáldására kérte föl.

«Nagy örömmel jöttem — ugymond a főpásztor — az Oltáregyesület zsenge kiállításának megnyitására, mert mindenkor nagy érdeklődéssel kísértem az egyesület működését, örömmel értesültem annak terjedéséről s magam is több alkalommal láttam s épültem a t. Urhölgyek mély áhítatán, a melylyel a legfölségesebb Oltáriszentség imáadásában elmerültek. Köszönöm az Ur Jézus nevében az egyházmegyém szegény templomainak ajándékozott tárgyakat s szívesen teljesitem az egyesület azon kérelmét, hogy a tárgyakat megáldjam». A tárgyak megáldása után a főpásztor Szögyény-Marich Julia elnöknő kalauzolása mellett megtekintette a két szobában elhelyezett tárgyakat s azoknak sokfélesége s mintaszerűsége fölött többször elismerőleg nyilatkozott. Végül az elnöknő a választmány, a terjesztők s nagy számmal egybegyült tagok nevében megköszönte a főpásztor kegyességét, hogy a kiállítást megnyitotta s a tárgyakat megáldotta, majd az egybegyültekre főpásztori áldását kérte, a mit azok térdenállva fogadtak.

A kiállítás igen érdekes s tanulságos. A kézimunka is igen szépen van képviselve. Az ajándékokban sincs hiány. Szögyény-Marich Julia, Nedeczky Ágnes s az árvaházi kedves testvérek oltárterítői, Tóth Béláné s özv. Számmer Imréné által készített czingulusok, Lichtneckert Antalné ajándéka: kereszteléshez stóla, — Aujedszky Adolfné adománya 2 drb gyertyatartó, ámpolnák, dr. Szabady Józsefné ajándékai: csengetyűhuzó,

persely, ámpolnák, ostyatartó-edény, kehelytörő kendők, áldoztatáshoz terítő, Heckenast Kálmánné ajándéka 6 drb pallára való gyolcskendő, Számmer Rózsika adománya velum korporálék, Hitzelberger Klára ajándéka monstranciára fátyol, Leéb Mariska misekönyvtartó állványa (pulpitus), Varga Rozália ajándéka minisztráns ing, Muzslay Katalin piros bársony, Bódai Istvánné kék bársony-oltárterítői, mind szép ajándékok, melyek az ajándékozók nemes-szivűségéről tanuskodnak.

A székesfejérvári egyházmegye területén a következő templomi szerelvények osztattak ki:

Alsó-Alap: 1 drb vörös és 1 drb fekete misemondóruha (casula), 1 stóla kereszteléshez és egy temetéshez. 1 legújabb kiadású misemondókönyv (missale), 2 drb vörös minisztráns-ruha 2 inggel, 1 drb kék bársony oltárterítő.

Csoór: 1 oltárterítő, 1 kézi kereszt (pacificale), 1 vörös bársony hordozható persely, 1 csengetyűhuzó, 4 drb vörös és 4 drb fekete minisztráns-ruha 8 inggel.

Inota: 1 vörös és 1 fekete misemondó-ruha (casula), 1 oltárterítő, 1 halotti misekönyv (missale defunctorum), 6 drb kehelytörő kendő (purificatorium), 1 áldoztatáshoz való terítő, 1 miseing (alba), 2 ámpolna tálczával, 1 drb ostyatartó üvegből, 1 szentségtartó fátyol.

Sziget-Monostor: 1 fehér misemondó-ruha (causula), 1 miseing (alba), 4 korporále, 2 öv (cingulus), 2 vállkendő (humerale), 6 drb bronz-

gyertyatartó, 1 piros bársony oltárterítő.

Üröm: 1 mennyezet fehér selyemből (baldahinum).

KÜLFÖLD.

Egyházi szerelvényeket a szentséges Atyának a missziók javára évenként szoktak nyújtani a külföldi egyesületek. Mult év nyarán ily ünnepélyes átadás ment végbe, a melyben Belgium, Holland, Anglia és Amerika egyesületeinek adományai lőnek a Szentatyának átadva. Ott ugyanis minden egyesület a maga pénztárából 10 vagy 20 frankot ad, hogy azon Rómában egyházi ruhákat és szent edényeket szerezzenek be, miiket a pápának szeretet-adomány gyanánt nyujtanak át, ki mindezt szegény, leginkább misszió templomok közt osztja szét.

Évről-évre szállnak az egész földkerekségről a Szentatyához az esdő szavak tőle segélyt kérve a szegény templomok javára. Oh, de nála is megtörténik, mit minden jó szív oly kerserves nehezen kénytelen tenni, hogy a kérelmet nem teljesitheti, mert anyagi eszköze kifogyott, nem telik. Mi kedves az, ha a gyermekek megértik atyjuk bánatát s gyöngéd szívvel a bajon segíteni igyekszenek. Midőn mult évben ez az átadás történt, a szelidlelkű Szentatya elsőben is az akkor gyöngéledő Meeusgrófné főnöknő felől kérdezősködött. Kijelentette, mily fontosnak tartja az Oltár egyesületek hivatását; majd kedves szavakkal vallá, hogy szive nem öreg-

szik, még mindig ugyanoly melegen dobog minden egyes gyermekéért. «Dolgozzanak — ugymond — dolgozzanak csak tovább is, mindenkor édes Istenért.» A kihallgatás félóráig tartott. Végül kegyesen bocsájtotta el magától mondván: «Megáldalak titeket, titeket és a többit is valamennyit.»

Az átnyujtott adományok a következők: 36 miseruha; 2 dalmatika; 3 keleti ornátus; 8 kehely; 5 olajedény; 2 stóla; 2 humerale; 1 misekönyv,

A Rómában folyó év január 12-én tartott közgyűlés felszólítja az összes társulatokat, hogy ezen szentévben az Üdvözítőnek az imént jelzett módon ünnepi ajándékot nyujtsanak. S ezt a következő körlevélben teszi:

Mélyen tisztelt elnök!

A legméltóságosabb Oltáriszentség örök imádásának s a szegény templomokat segélyző törzsegyesületnek Vannutelli Vincze bíbornok Ő Eminenciája elnöklete alatt f. év január 12-én tartott közgyűlésén az alulírott a következő, Ő Eminenciája s minden jelenlevő által helyeselt indítványt tette, mely kétségtelen, hogy Jézus Krisztus dicsőségére és fenkölt lelkű földi helytartójának vigasztalására fog szolgálni.

Ismeretes, hogy az évszázad lejárta alkalmával a katolikus világot felszólították, hogy a letelt század bűneinek megengesztelésére s az ujnak zsöngé adománya gyanánt, ünnepélyesen hódoljon a Megváltónak. Vegyen részt a mi kedvelt egyesületünk is ebben a szükséges és ünnepélyes megnyilatkozásban. Azért alkalmas-

nak vélem az összes hozzánk bekebelezett s az egész világon elszórt társulatokhoz fölhevást intézni, hogy mindegyikük a szent titkok ünnepléséhez való tárgyat, miseruhát, kelyhet, ciboriumot, mostranziát vagy más effélet küldjön Rómába, a törzsegyesület székhelyére (Via Nomentana 4), hol a beküldött tárgyak előbb kiállításra kerülnek, majd a Szentatyának adatnak, hogy ő mindazt tetszése szerint ossza szét a szegény templomoknak. Ezen a módon a nemzetek föl lesznek szólítva arra, hogy a XX. századot Jézus Krisztus, a mi szentségházunk isteni vendégének buzgó imádásával kezdjék.

Legyen az adomány még oly szerény, ne mulassza el egy társulat sem azt beküldeni. Annak kezei és magas méltósága, ki azokat a szegény templomoknak szétosztja, ki az imálandó Üdvözítőnek nagy munkáját e földön folytatja, mindezen tárgyak becsét növelni fogja.

Terjessze, kérem, ezt saját társulata elé s tudósítson mielőbb hozzájárulásáról, hogy a szent vállalatra mielőbb a Szentatya áldását is kikönyöröghessem.

Kiváló nagyrabecsülésem nyilvánításával maradok Önnek

legalázatosabb szolgája az Urban

Ms. Radini-Tedeschi,

a római törzstársulat igazgatója.

Örömmel ajánljuk ezt a jámbor fölszólítást.

A törzstársulat védője:

Vannutelli Vincze,

bibornok.

A budapesti közp. Oltáregyesület

rendes tagjaitól 1899. november hó II. felében és december hónapban befolyt díjak.

Skajnek Katalin 2 k, Knapp Adolf 2 k, Éberling Jenő 2 k, Éberling Irénke 2 k, Edvi Illés Gyuláné 10 k, Greft Matild 2 k, Berger Andrásné 1 k, Purgesz Imre 2 k, Kiráj Julia 8 k, Cséki Rozália 2 k, Varga Rozália 2 k, Láng Anna 2 k, Fok Albertné 2 k, Lázár Jánosné 2 k, Hokfelner Imréné 2 k, Hideg Jánosné 3 k, Brand Teréz 4 k, Szongod Gyuláné 6 k, Lengyel Lászlóné 8 k, özv. Hamvasi Istvánné 2 k, özv. Pál Joachimné 4 k, Nagy Julia 4 k, Veseli Mátyásné 2 k, Bányai Katalin 2 k, Májer Anna 2 k, Locz Mari 4 k, Finta Róza 20 k, Wimmer Károlyné 2 k, Wimmer Károly 2 k, Erdélyi Rózsa 2 k, Bognár Mari 2 k, Bittermar Katalin 2 k, Szeival Józsa 4 k, Noszek Antalné 2 k, Bencze Teréz 2 k, Bencze Ferenczné 2 k, Frida Rozália 4 k, Hagara Zsuzsánna 2 k, 24 f, Rákos János tagilletmények Nógrád-Busáról 5 k, 34 f, Lukácsi Józsefné 12 k, Mareczky Jozefa 4 k, Herrmann Magdolna 24 f, Lamreth Katalin 24 f, Kester Erzsébet 24 f, Kampf Rozália 24 f, Bertl Erzsébet 24 f, Rüszo Rozália 24 f, Feicht Julianna 24 f, Kouch Erzsébet 24 f, Graff Margit 24 f, Bartlinszky Mari 24 f, Hegedüs Anna 24 f, Schlachter Anna 24 f, Wizen Teréz 24 f, Kaminek Istvánné 1 k, Urs Ferenczné 1 k, Funk Ignáczné 1 k, Murman Alexandra 4 k, Szép Józsefné 24 f, Horváth Mihályné 1 k, Hornyik Anna 50 f, Fok Julianna 1 k, Fok Mariska 1 k, Platon Constantin 1 k, Sziver Lujza 1 k, Schwarcel Jozefin 2 k, Jordán Ferenczné 2 k, Zsiga Istvánné 1 k, Rác Pálné 1 k, Thorn Margit 1 k, Zollenstein Olga 1 k, Perger Józsefné

1 k, Fok Emma 1 k, Horváth Ferencz 50 f, Horváth Katalin 50 f, Glatz Nándorné 2 k, Fixli Borbála 24 f, Probst Norbert 2 k. 40 f, Probst Teréz 2 k. 40 f, Karnics Hermina 1 k, Horváth Ferencz 50 f, Horváth Katalin 50 f, Bona Rozália 50 f, Korbély Róza 24 f, Pfeifer család 6 k, Géczy Károlyné 2 k, Mészáros Erzsébet 2 kor., Weidinger Erzsébet 40 f, Beniczky Francziska 2 k, Schamnál Ilka 24 f, Máder Mária 24 f, Voigt Hildegard 10 k, Főtiszt. Lovacsek Antal a nagylévárdi megtért anabaptisták részéről 13 k. 44 f, özv. Kocsi Sándorné 1 k, özv. Koch Antalné 4 k, Koch T. 4 k, Handl Mária 2 k, Jónás Mária 24 f, Krajer Rozália 2 k, Fazekas Rozália 1 k, Jónás János 1 k, Kohajda Rozália 24 f, Baburka Borbála 24 f, Fehér Györgyné 4 k, Asbóth Hedvig 20 k, Stephanie von der Ehe 1 k, 20 f, főt. Bányai Gábor pléb. a batéi tagoktól 6 k, 60 f, Basztaróczi Eliz 2 k, Dávid Andrásné 1 k, Molnár Gyuláné 10 k, Heves-Bátorról 13 k, 20 f, Graffiodi Mária 4 k, Pásztory Gyözöné 2 k, Tersch Károlyné 4 k, Fromm Julianna 4 k, főt. Kiss Imre a kecskeméti tagok részéről 8 k, Kopácsi Róza 4 k, főt. Dörner József esp. Marcz. Dombegyházáról 6 k. 24 f, özv. Bota Béláné 2 k, özv. Kecskeméthy Istvánné 2 k, Schelly Irma 6 k, ifj. Bánó Józsefné 4 k, Boros Verona 4 k, főt. dr. Rolny Frigyes megbízott úr által a szepesi egyházmegyéből 232 k. 62 f, Hanura Magdolna 1 k, Hanák Kolozsné 4 k, Mihálovits Béláné 4 k, Hergert Szerena 4 k, Bignio Gyuláné 4 k, Zaleszky Anna 4 k, Gorove Árpádné 4 k, Oláh Gáborné 4 k, özv. Hergert Józsefné 4 k, Typolt Margit 2 k, Györffy Kálmánné 4 k, Póder Mihály 24 f, Porpászy Anna 24 f, Horváth Illésné 2 k, Matyasovszky Johanna 2 k, Stiepek Gizella 6 k, főt.

Ehrengruber Viktor Nadlány az egyes. tagjai részéről 10 k, özv. Tábornszky Nándorné 2 k, Tábornszky Andrea 2 k, Antonia Kosgleba 2 k, Szabó Mária 1 k, özv. Tavaszy Endréné 2 k, Tavaszy Rózsa 2 k, Novák Sándorné 2 k, Várady Katinka 2 k, Szombathelyi Antal 2 k, Marthon Mariska 4 k, Szervinszky Teréz 2 k, Korompay Márton 3 kor., Korompay Emma 4 k, Korompay Teréz 4 k, özv. Barna Jánosné 4 k, Eckhard Károlyné 4 k, Juhász Teréz 1 k, Balogh Ágnes 2 k, Balog János 2 k, Alexy Anna 2 k, főt. Varga Mihály vácz-egyházmegyei megbízott ur 344 k. 48 f. és 3 k. 42 f, főt. Korpás Pál plébános ur a szegvári fiókegyesülettől 20 k, Fűhrer Jenő 1 k, özv. Matkovics Miklósné 2 k, özv. Szacsvey Gézáné 2 k, Schmierer Mária 2 k, Neogrady Josefa 4 k. 24 f, özv. Kériné Tutkovits Erzsébet 60 f, Fischer Matild 40 f, Radován Antal 4 k, Barna Istvánné 60 fillér, Kaczvinszky Zsuzsanna 24 f, Siska Mária 2 k, egy régi tag 2 k, Leichtner Mária 2 kor., Csörgei Julianna 6 k, Szabó János 2 k, Visegrádi Anna 1 k, Blaranik Mária 2 k, Milassin Anna 4 k, Kursz Katalin 2 k, Kégl Gizella 1 k, ifj. Schleisz Mihály 6 k, Kostyál Jánosné 2, Kertész Krisztin 2 k, Virág Lukácsné 4 k, Virág Lukács 4 k, Ludwigh Katicza 1 kor., Szombati Erzsébet 2 k, Rázga Emilia 2 kor., özv. Gazder Józsefné 1 kor., Kirsberger Magdolna 2 korona, Surasy Erzsébet 4 k, özv. Gombos Imréné 24 f, Schmietz Alajosné 24 f, özv. Kurucz Mihályné 1 k, főt. dr. Tóth József megbízott ur Szombathelyről 23 k. 64 f, Máriafalváról 17 k. 84 f, Alsó-Bagodról 4 k, Nagy-Pöséről 42 k. 36 f, Kis-Unyom 57 k, Rohoncz 20 k, Artelt Anna 2 k, Petróczi Andrásné 24 f, özv. Kájlinger Mihályné 2 k, Balogh Johanna, 2 k, Csiz Katalin 4 k, főt. Boda Gábor

plébános ur által az endrefalvi tagok részéről 53 k. 68 f, Kőmives Juliska 2 k, Németh Mária 2 k, Kokol Mária 2 k, Németh Fanny 2 k, Szabó Katalin 2 k, főt. Répássy György megbízott ur által Eperjes egyházmegyéből 400 k. 96 f, főt. Gregorovics Nándor 2 k, Brády Béláné 2 kor., Streysz Béláné 60 fillér, Galambosi Mária 2 k, Kotász Józsefné 40 f, Kővér Kálmánné 10 k, Kővér Mária 2 k, Ormos Jánosné 4 k, Rőser Miklósné 10 k, özv. Takács Endréné 6 k, Kohutyik Mária 2 k, Kiss Aladárné 200 k, Zimányi Károlyné 2 k, Kossela Gizella 2 k, Józsa Márton 2 k, Józsa Anna 2 k, Pribil Katalin 4 k, Holik Mária 24 f, Somoda Paulin 40 f, Olá Erzsébet 2 k, Kappenstein Zsuzsanna 2 k, Novák Mária 2 k, Paksi Katalin 24 f, Pletenik Etel 2 k, Halik Emila 4 k, Berdik Etel 6 k, Dála Mária 2 k, Petru Julia 4 k, Simon Gizella 2 kor., id. Kevitzky Jánosné 40 f, Kevitzky János 40 f, Nocker Andrásné 40 fillér, Laszberger Borbála 1 k. 24 f, Zolnay Paulina 24 f, Erdélyi Borbála 2 kor., Borbély Irma 2 k, Jankovics Jánosné 2 k, Jankovics Mariska 2 k, Fábián Józsefné 2 k, Retter Gyuláné 2 k, Fábry Sarolta 2 k, Lustig Borbála 24 f, Pállfy Árpád 1 k, Walenhazer Józsefné 30 f, Nagy Mari 24 f, Lukács Juli 24 fillér, Dollinger Margit 50 f, Brim Borbála 50 f, Rutkay Julia 2 k, Pap Veronika 1 k, Sinkó János 2 k, Sinkó Erzsébet 2 k, Schmutz Anna 1 k, Mucsek Mari 1 k, Mucsek Jozefa 1 k, Berkés Katalin 2 k, Závorszky Verona 2 k, özv. Zuber Kálmánné 2 k, Romecsek János 1 k, Miháli Rozália 40 f, ifj. Romecsek János 24 f, Romecsek Mari 24 f, Kaménczky József 40 f, Kaménczki Mari 24 fillér, Kaménczki Ilona 24 f, Ordenánczi Mari 40 f, Zaczovics Mari 24 f, Dobroczi Mari 40 f, Zacsovics József 40 f, Molnár

Mari 40 f, Bokor Krisztina 60 fillér, Demkovics István 60 fillér, Udvarnoki Zsuzsi 24 f, Tolt János 40 f, Gombai Sándor 24 fillér, Isbirka Katalin 40 f, Stop János 24 f, Romecsek Mari 24 f, Stap Mari 24 f, Miskei Julia 24 f, Gombai István 24 f, Gombai Teréz 24 f, Takács János 24 f, Takács Imre 24 f, Biter Anna 24 f, Erdéli Anna 24 f, Takács Teréz 24 f, Takács Orzsi 24 f, Demka Anna 60 f, Takács Róza 24 f, Gutya Rozália 24 f, Kulcsár Mari 40 f, Miskei István 40 f, Kolográf Jozefa 24 f, Stop Julis 24 f, Folt Mari 90 f, Takács Pálné 2 k, Edvi Illés Károlyné 2 k, özv. Aranyasy Ida 1 k, Schulman Ferenczné 1 k, Bogyó Erzsi 1 k, Noszeda Erzsike 40 f, Sauturner Ignáczné 2 kor., Klár József 2 k, Holéczy Józsefné 4 k, Kiss János 2 kor., Válder Katalin 2 korona, Borostyán Teréz 2 k, Sztancsik György 40 f, Sztancsik Katalin 60 f, Borbély Mária 4 k, Gebhardt Erzsébet 2 kor., Fölkl Fáni 2 k, Gigler Anna 2 korona, Kauschill Anna 2 k, Birkl Anna 2 kor., Buza Anna 24 f, Gosztony Ilona 4 k, özv. Preisz Antalné 2 k. 24 f, Andrásik Terézia 2 k, özv. Gregor Andrásné 1 k, Szabó Teréz 1 k, Gyurosovitsné Szlávik Antonia 10 k, Gyurosovits Antal 10 k, Elek Rozália 2 k, Breckó Mária 1 k, főt. Csomák János ur furtai esp. pléb. tagilletm. fejében 10 k, főt. Fedák Alajos ur által a visontai tagoktól 10 k, 22 f, főt. dr. Rovnyán János ur által a kávai tagok 23 k, 14 f, főt. Bernátsky Ferencz ur által Hódmező-Vásárhelyről 20 k, Molnár Jánosné a jobbágyi tagoktól 31 k, 48 f, főt. dr. Mikita Sándor kanonok megbízott ur által Ungvárról 46 k, főt. dr. Tóth József megbízott ur Szombat-hely és Szolnokról 26 k, 80 f, Lechner Julianna 4 k, Valicsek Regina 2 kor., Thoma Tivadarné 60 f, főt. Répássy György kanonok megbízott ur az eper-

jesi egyházmegyéből 19 k. 94 f, Urbáni Viktoria 2 k, Grónay Boris 6 korona, Vogel Berta 2 k, Hunyadi Katalin 2 k, Kalker Lajosné urnő által Keszthelyről 40 k, főt. Csirmár Márton pléb. a felsőlegéndi hívektől 7 k, főt. Sandrik József pléb. ur által Selmecz-Steffoltóról 11 k, 94 f, Rákóczy Magdolna 4 k, Stiaszniné Kiss Julianna 2 k, özv. Rätz Józsefné 2 k, Diescher Róza 60 f, főt. dr. Mihályfy Ákos 10 k.

(k — korona, f = fillér.)

(Folytatása következik.)



Örökimádás temploma.

Temesmegyében Desseffy Sándor megyés püspök ő exczellenziája és Molnár Viktor főispán ő mellósága indították meg az Örökimádás temploma bizottságának szervezését.

Desseffy Sándor megyés püspök meghívásának engedve, a város és megye közönségének színe-java gyült össze délelőtt 11 órára a püspöki székházban.

A gyűlést az elnöklő püspök következő fenkölt beszéddel nyitotta meg:

Ha visszatekintünk a nemzet és királya közti teljes egyetértésének helyreállítási törekvéseire, midőn az ország jólétére annyira szükséges béke s együttérzés megteremtésén hiába fáradoztak az ország legjobbjai és bölcsei: megjelenik e borús napok tündéri jelensége, a mi Istenben

boldogult királyasszonyunk, Erzsébet királyné, kinek kedves ajkairól mézédeseen folyó magyar beszédjével sikerült az ország és királya közti idegenkedést teljesen eltávolítani s a boldogító egyetértést visszaállítani.

Ettől fogva Magyarország népe a magyar királynői székből először hangzott magyar szóatra királynéjában Magyarország védangyalát ismerte föl és tisztelte egész életén át.

S midőn egy az elméletek terén eltévelyedett, minden emberi érzésből kivetközött szerencsétlen egyén e fenkölt lelkű királynét, ki senkinek sem vétett, ki keresztény alázatosságában és igazán emberszerető érzetében leszállott a legalsóbb emberi rétegekbe, hogy jótékony lelkét a legszerényebb körökre is kiáraszsa; kinek anyai szíve a legkeserűbb csalódásokon átesve és észbontó szenvedésekkel terhelve sehol nyugtot nem talált, ezen annyira megkínzott vérvő szívet gyilkos törrel átdöfte: nem csoda, ha az egész ország egy jajkiáltásban tört ki és egetverő keserves hangokkal siratta az érette dobogott áldott szív kihültét.

Ezen mély gyász csakhamar rendkívüli részvét-tettekben nyilvánult.

Megnyilatkozott az ország részvéte elsőben is a családi életében mindent vesztett koronás királya iránt, bensőbb szeretetben és alattvalói ragaszkodásban, de azután főleg azon országos törekvésben: a felejthetetlen királyné emlékét szobrokban, képekben, különféle alapítványokban a jövő nemzedék előtt is emlékeztessé és felejthetlenné tenni.

Mivel pedig a felejthetlen királyné életében legdrágább kincsének, egész élete összes eseményeinek és reményeinek, egyetlen fiának, a felejthetlen trónörökös gyászos halála következtében az anya összes fájdalmait szívében hordozta és mivel e fájdalmak mélységét csakis az anyai szívek képesek mérlegelni: Magyarország hölgyei, anyái még másként akarták a nagy szenvedő iránt való szeretetüket, mély részvétüket kimutatni; és mivel továbbá Magyarország lelkes honleányai azon meggyőződésben voltak, hogy a szeretett királyné emlékét néma és hideg szobrok nem képesek megörökíteni és benső fájdalmukat az utókorra átvenni; mivel végre úgy vélekedtek, hogy a kedves elhunyt királyné emléke legbiztosabban átvitetik nemzedékről-nemzedékre, az utókorra és pedig nemcsak egyes tanultabbak, hanem a nagy tömeg közé, a mint azt a tapasztalás is bizonyítja, hogy kedves elhunytaink emlékét legtovább fõntartják templomaink egyházi intézmények által: azon gondolatra jöttek, hogy egy templom s ahhoz kapcsolt zárda jámbor lakói imázó ajakkal és érzõ szívvél hirdessék a megboldogult dicsõ nevét és dicséretét a minden utókor előtt.

A szobrok a zajgó élet piaczn a mindennapi élet gondjai s a létfõntartás sürgés-forgása közt nem szólnak az emberhez.

Igen gyakran, kivált a létfõntartás küzdelmeiben és gondjaiban az ily szobrok előtt figyelem és meghatottság nélkül megy el a tömeg; de a

ki Magyarország hölgyei által tervezett Örökimádás templomába majdan be fog lépni, abban minden: az Istenház csöndje, az õt hirdető emléktábla, a jámbor lelkek érzõ szívének imája az áldott királyné emlékét fogja hirdetni. Ezt mindenki meg fogja érteni, az idegen és a tanulatlan pór is, a földhöz ragadt szegény is. És kivált a kesergõ anyai szív fog érette Istenhez lelke mélyébõl fakadó forró fohászt bocsátani.

Ezen úgy fölfogásában nagyszerû, mint kivitelében sok nehézséggel járó eszmét az egész ország fenkõlt gondolkozásu hölgyei fölfogva s átérve, mondható lázas erélylyel fogtak a megvalósításhoz és már is tetemes összeggel rendelkeznek ezen czélra.

A nagyszerû vállalkozás központja által õ exczellenciája Senyey Pál báróné utján igen tisztelt fõispán urunk, dr. Molnár Viktor õ méltósága is megkerestetett az iránt, hogy Temes vármegyében is megindítsa e mozgalmat a kitüzött nagy czél érdekében.

Midõn ennek következtében õ méltósága engem fölkérni szives volt, hogy ez irányban az elsõ lépést és intézkedéseket megtegyem, teljes készséggel meghajoltam kérelme előtt s az elsõ gyűlést, mely hivatva lenne az Örökimádás temploma ügyének e vármegyében gondozó állandó bizottságát megválasztani, a mai nagygyűlésben összehívni bátorkodtam.

Temesmegye és Temesvár szab. kir. városa lelkes honleányai min-

denkor kitüntek úgy a koronás király, mint a haza iránti hűséges szeretetben; s e két érzelemben szép Magyarországnak bármely vidékének lelkes honleányai mögött nem maradtak el sohasem magasztos vállalkozások idején.

Hálás elismeréssel és meghatottsággal köszönöm tehát a diszes közönség ama kegyességét, hogy főpásztora meghívására oly szép számban megjelenni sziveskedtek, mely kiváló jelenség vállalkozásunk szervezése sikerének és óhajtott eredményének már előre veti árnyékát. Fényes tanujele ez, hogy Temes vármegye és Temesvár városának hölgyei szeretett koronás királyunk iránti alattvalói hódolatból és magyar hazánk iránti lángoló szeretetből, melynek javáért Istenben bold. Erzsébet királyné nemes szive oly fennen lángolt, ezen dicső szív emlékének nemzedékről-nemzedékre való átszállítására és dicső nevének megfelelő nagyobbszerű emlék alkotásához szívvel-lélekkel hozzá kész járulni.

Ezen örvendetes meggyőződésben a mai nagygyűlést megnyitom.

Az éljenzéssel fogadott megnyitóbeszéd után Molnár Viktor főispán meleg szavakkal fejezte ki Temesvár város és Temesmegye közönsége háliját és köszönetét Desseffy Sándor püspöknek fáradozásáért a szervezkedés körül.

E szerint a központi főbizottság minden törvényhatóság székhelyén vidéki központi bizottság szervezkedését hat évi tartamra hozza javaslatba, azok viszont a környékeiken

szervezzenek helyi bizottságokat és indítsanak meg a legszélesebb körökben általános gyűjtést a szent célra. Mint Molnár Viktor főispán bejelentette, az eddigi gyűjtések összege már megközelíti a kétszáz ezer frtot.

Dr. Telbisz Károly kir. tanácsos, polgármester bemutatja a szervezet tervét, a mely szerint az ügyet a tisztikar, a bizottsági tagok, szűkebb választmány és a vidéki választmányok együttesen vezetnék.

Desseffy Sándor püspök indítványára ezután nagy lelkesedéssel egyhangulag megválasztották a temesvári és temesmegyei bizottság tisztikarát.

Desseffy Mária grófnő, a bizottság elnöknője elfoglalta az elnöki széket és a következő szép beszédet tartotta:

Nagyméltóságú püspök ur!

Mélyen tisztelt választmány!

Engedjék meg, hogy azon fölötte kitüntető bizalomért, a melylyel engem megtisztelni kegyeskedtek, hogy engem az Örökimádás temploma temesmegyei egyletének elnöknőjévé választottak, szivből fakadó hálás köszönetet mondjak.

Ismervén erőm csekélységét, tudom, hogy a magas célnak használni én egyedül, az Önök támogatása nélkül képes nem volnék, de bizom ő exczellenciája bölcs és nemes vezetésében, bizom a választmány buzgóságában és hiszem, hogy a cél magasztossága, mely sziveinknek mintegy benső szükségletének megfelel, a midőn a magyar asszonyok kegyelete halhatatlan emléket

óhajt emelni áldott emlékü király-
nénknak — igen, hiszem, hogy e
nemes cél előre vitele a megyében
is sikerülni fog. Hogy én egész buzgó-
sággal fogom magamat a magasztos
ügynek szentelni, sem fáradtságot,
sem munkát kimélni, — ezt ígérem
és viszont kérem Önöket, biztosítsák
nekem továbbá is jóakarukat, hat-
hatós pártfogásukat, támogassanak
bölcshatóságokkal, hogy azután ösz-
szetett erővel, Isten segítségével si-
kert arathassunk.

Dessewffy Sándor püspök az ala-
kuló gyűlés föladatát bevégeztnek
jelentette ki és ismételte köszönetét
a meleg érdeklődésért és Isten áldá-
sát kéri a jelenvoltakra.

Ezzel az alakuló gyűlés tagjai a
püspök éltetése mellett 12 órakor
szétoszlottak.

A temesmegyei központi bizottság
a következőleg alakított meg:
elnöknő gróf Dessewffy Mária, társ-
elnök dr. Molnár Viktor, titkár Sulyok
István, pénztárnok Pacha Ágost.
Választmányi tagok: dr. Molnár
Viktorné, gróf Woraciczky Jánosné,
gróf Serényi Jánosné, Laszy Józsefné,
Manaszy Erzsébet, dr. Telbisz
Károlyné, Králik Lászlóné, dr. Telbisz
Károly, Wittenberger Antal, Kabdebo
Gergely és Steiner Ferencz.

Bizottsági tagok: Avarffy Gyuláné,
dr. Bersuder Lajosné, Csasznek Jó-
zsefné, Cordier Ferenczné, Csurgay
Sománé, Danczer Kornélné, dr. Dob-
rov Edéné, Hain Albertné, Horváth
Aurélia, Joanovich Sándorné, Ková-
csics Gyuláné, Kűchler Gyuláné,
id. Králik László, Kűmmel Berta,

Laszy Józsefné, Mály Istvánné, Mar-
sits Rozina, Molnár Viktorné, Műhle
Vilmosné, Plausich Mátyásné, Pre-
peliczay Ödönné, Prepeliczay De-
zsóné, dr. Róth Lászlóné, Rieger
Ferenczné, dr. Róna Ignáczné, gr.
Serényi Jánosné, Schlichting Jánosné,
dr. Sztura Szilárdné, dr. Tauffer
Jenőné, Tedeschi Jánosné, Telbisz
Károlyné, Vest Edéné, Várnay Ernőné,
gr. Woraciczky Jánosné, Weldin
Józsefné; továbbá Németh József
fölsz. püspök, Telbisz Károly polgár-
mester, Kabdebo Gergely alispán,
dr. Kun László, Szentkláray Jenő,
Wittenberger Antal, dr. Kovács Sán-
dor, Kovácsics Gyula, Hain Albert,
Vest Ede, Geml József, Danczer Kor-
nél, Műhle Árpád, Bandl Rezső,
Steiner Ferencz, Hilt Lajos.

Dettai bizottság: Elnöknő: Jäger
Izidorné. Titkár: Feigl Ede.

Dettai járás: Elnöknő: Gubányi
Antalné. Titkár: Bogovits Ferencz.

Verseczi járás: Elnöknő: Gémesi
Károlyné. Titkár: Smid Lenárt.

Uj-Aradi járás: Elnöknő: dr. Szár-
nyassy Béláné. Titkár: Metzger Már-
ton.

Csákovai járás: Elnöknő: Ujházy
Jánosné. Titkár: Chudy Jenő.

Kubini járás: Elnöknő: Pongrácz
Miklósne. Titkár: Molnár László.

Központi járás: Elnöknő: Kalmár
Sándorné. Titkár: dr. Cichy Fridolin.

Vingai járás: Elnöknő: gróf Wo-
raciczky Jánosné. Titkár: Hankó
György.

Lippai járás: Elnöknő: Baróthy
Ferenczné. Titkár: dr. Miarovszky
Béla.

Buziási járás: Elnöknő: dr. Vargics Imréné. Titkár: dr. Heinrich Árpád.

Rékási járás: Elnöknő: gr. Serényi Jánosné. Titkár: Koleszár János.

Felértemplom városi bizottság: Elnöknő: Basel Aurelné. Titkár: dr. Dsida Lajos.



Egyházi öltönyök színei.

Az Egyház szent szertartásaiban nemcsak az élő szó-beszédet, de mert nagyon sok kifejezni valója van s szíve, lelke tele van égi tudás és mennyei érzelmekkel, a jelképes nyelvet is használja. A torony csucsának keresztjétől a templom kövezetéig mindent megszólaltat, szent szellemének ihletében szólnak hozzánk az erőnek oszlopai, a merészen ég felé törő boltívek, a faragott kövek, a falfestmények, a berendezés minden darabja, szól a szent cselekmények jelentményeivel, szól még az egyházi ruhák alakja és színével is. Nem szinpompának kifejtése válogattatja meg az Egyház öltönyeinek színeit. Az Egyház, tudva, hogy már a Teremtő is beszél a természetben: az égbolt, az éj, a hólepel, az erdők, a virágok színeiben az ember szívéhez, ő is fölhasználja a színek erejét arra, hogy velük a vallásos ember értelmét és szívét hangolja. — Az ószövetség szent cselekményeit is a

törvénytiszta színű ruhákban kellett végezni. A ragyogó fehér byssus (gyapot), a biborvörös és carmoisin-piros (a tűz és vér színe) s a sötétkék (a déli ég) színei voltak használatban: s a főpap és papok öltözékeiben ezek kifejezték, hogy hordozóik, a tisztaságos Szentség (fehér) és a Főnséges (bibor) képviselői, hivatva vannak a bűnt megboszulni és megbocsátani (carmoisin), annak nevében, ki mint a szövetség Istene, égből (sötétkék) szállott alá.

A keresztények szent öltözéke az ősi időben rendszeren fehér volt s legfőlebb a szegélyző ékitmény volt más színű. A másszínűekről eléggé elítélőleg nyilatkozik alexandriai szent Kelemen: «A sardicai festésű és az olajzöld, meg a halványzöld, a rózsaszínű és a skarlátpiros és az ezerféle tarkaszínű mesterségesen festett szövetek a tultengő romlottság találmányai és a szemek legeltetésére valók. A tiszták s bensejökben romlatlanokhoz legjobban illik az egyszerű fehér ruházat, s ha valaki más színűt óhajt, érje be a szövet természetes színével. Az apostoli konstitucziók az áldozópap ruházatául a fehérszínűt rendelik el. Később az Egyházban a manap is használatban levő színek különféle jelentmény és magyarázat szerint, nagyon eltérő alkalmazásra találtak. Az ambrozián szertartás szerint, a római szertartástól eltérően, még most is advent és nagybőjtben violaszín helyett fekete, nagyhéten, Urnapon s pünkösöd utáni vasárnapokon vörös, hitvallók ünnepein zöld szín használható.

A római szertartásban a szent szertartások gyülekezete határozatilag állapította meg s rendelte el az egyházi ruhák színeit s használatuk idejét. A színek: fehér, piros, zöld, viola, fekete. Az arany vagy aranyozott szövetű öltözék a fehér, piros és zöldet helyettesítheti, de nem a violát és feketét; nem helyettesítheti ezeket azonban az aranyszínű sárga szín, a sárga színű ruha az egyházi öltözékek közül ki van tiltva. Az elősorolt színek alatt a megfelelő alap- és nem kevert színek értendők. Ha a szövet színes mintázattal ékes, az ékítő mintázat színei a szövet anyagszínével egybehangzóak, azt mintegy betöltők legyenek.

A szertartási színek jelképes értelme a következő: A fehér szín a meg nem tört sugár színe, mely tehát minden színt magában foglal, a minden tökéletességet magában foglaló, osztatlan Istennek jelképe. — Krisztus színváltozásáról írva van: «Színében elváltozék előttük; fénylék orcája, mint a nap s ruhái fényesek lőnek, mint a hó». (Máté 17, 2.) — Világossággal, mint köntössel körül vagy öltve. (103. Zsolt. 2.) — A világosság atyjától, kinél nincs változás, sem árnyéka e változandóságnak. (Jak. 1, 17.) — A megtestesült Ige «igaz világosság vala», az emberiség világossága. (Ján. 1, 8, 4.) — Azért mindazon ünnepeken és szent cselekményeknél, melyek a Szentháromsággal s a vérontásos áldozat kizárása mellett, a megtestesült Isten-Igével vannak összefüggésben, a fehér szín alkalmasan fejezi ki az istenség titkait.

A fehér szín, mint a tökéletes világosság jelképe, az emberekben szétáradott istenséget is jelenti, mely a keresztségben foglalja el az ember lelkét; az ártatlanság utain a mennyei Jeruzsálembe vezet, s azért az egyház mindazon szentek ünnepein s mindama szent cselekményeknél használja, melyekben a tiszta ártatlanság és mennyei megdicsőülés nyer kifejezést, mint a keresztség szentségének kiszolgálása, az angyalok, a boldogságos Szűz, a hitvallók, szűzek és özvegyek ünnepein, a templomszentelés és a házasság ünnepélyes megáldásánál s a mi az égi fény-ünnepség és szeplőtleniséget minden tulajdonaival egyesíti magában: az Oltáriszentség ünnepén.

(Folytatjuk.)



Az Oltáriszentség az ő szentjei között.

Az isteni koldus.

Kedves, bájos kis eseményt mondok el páduai szent Antal életéből. Szeretett szentünk még csak alig volt öt éves, midőn a szülői palotában lakva egy szép napon — milyen édes emlék! — kopogást hall az ajtón. Tél volt. Mig künn a hópely-

hek sűrűn és csöndesen omlottak a földre: a kopogás az ajtón egyre szaporábban s hevesebben ismétlődik. A piczinyke Antal fűrgén oda siet, érdeklődő figyelemmel ajtót nyit... nagy gömbölyű szemeit ámulva mereszti bámulatba esett meglepetéssel a jövevényre.

Mennyei szépségű kis gyermek áll előtte, szelid kékszemű, szőke bodru, fűrtös haju gyermek, kezében pásztorbothoz hasonló vándorbotot tart. Szegény a ruhája, nyakában kuldustarisznya függ, dideregve, mezitláb jár.

Csodadolog!... tarisznyája száraz, fekete kenyér helyett tele volt szivekkel; oh be micsoda szép szivekkel; úgy csillogtak, mint a drágagyöngyök s mint a ragyogó rubinszemek.

— Mondd, kis gyermek — szólítja a szent — ki vagy te, honnan jössz?

— Én a szeretet koldusa vagyok. Az égből jövök. Atyám ott király; trónja mellett ott áll az enyém. Minden, a mi övé, az enyém is: a nap, a föld, a csillagok, az óceán. Én táplálom a halakat a tenger örvényeiben, én hintek eledelt a kis madárkáknak, melyek vigan röpdösnek föl ég felé. És imé király létemre mégis koldussá lettem; mert nem érem be azzal, a mit Atyámtól kapok, ha megtagadod azt, a mit tőled kérek. Szivedet akarom! Szived kell nekem!

— Oh édes kis koldusom, már eleve érzem, hogy szeretlek! De mielőtt odaadom szivemet, tudni akarom nevedet. Mondd, mi néven szólítsalak?

— Nevemet minek is mondjam neked; hisz jámbor, jó anyád megtanított téged az én nevemre. De ha netalán elfeledted, könnyen eszedbe juthat; háromszor irtam azt föl, előbb arany betűkkel a betlehem-i jászolra, azután véres irással a golgothai keresztre, meg aztán tüzes jegyekkel minden szentségház ajtajára; nevem: Jézus! Én az isteni szeretet koldusa vagyok. Halljad, elmondom az életem sorát. Mióta fölmentem az égbe, angyalok s szenteknek boldogsága lettem odafönn: s mégis minduntalan leszálok a földre sziveket koldulni. Kéregető utamon mindenkihez betérek és kopogtatok; de sajnos, mostanában fagyos a lelkek világa. Mulatoznak, nevetgélnek, enyelegnek, virágokon lejtve tánczolnak; engem meg hagynak kopogni, hagynak dideregni, sirni. Kopogok, zörgetek; hiába; nem tárnak ajtót jöttemre. Te bebocsájtottál! Áldjon meg ezért Atyám s békém legyen veled! És még sem érem be azzal, hogy nekem ajtót nyitottál. Én a szeretet koldusa vagyok!... Add nekem szereteted... add ide szivedet.

— Szivemet akarod?

— Igen szivedet, egész szivedet, osztatlanul, az egészet akarom!

— S viszont mit adsz nekem érte, ha azt megkapod.

— Odaadom az enyémet!... oh ne félj; ez igen szerencsés csere; mindazok, kik nekem ajándékozták szivöket, semmit sem veszettek!... Kérdezd meg csak Pált, az én hatalmas apostolomat... kérdezd vértanuimat s a szenteket mind! Ujra

mondom, ne félj! Mihelyt valaki nekem adja szívét, az enyémet kapja cserébe s ezen pillanattól fogva én élek őbenne; általa én szólok s beszélek, szenvedek és győzök; a világ, ördög s pokol fölött diadalt ülök. Boldog, ki engem szeret! Boldog, ki szívét nekem adja. Akarsz-e úgy szeretni, mint szent Pál szeretett? akarsz-e úgy szeretni, mint az apostolok mind, meg az angyalok, vértanúk, meg az összes szentek szerettek? akarsz-e engem úgy szeretni, mint Mária, az én édes jó anyám szeret? Ide adod-e nekem, mint az én szenteim adták, szivedet?

A kis Antalka pedig örömeiben kigyuladt arczzal mosolygott s lelkesedve szólott az isteni koldusnak:

— Igen, Jézus, neked adom!

S a boldog csere megtörtént. Oda adta szívét osztatlanul, egészen, minden föntartás nélkül, oda adta örökre!

Igy szeretnek a szentek.

Ugyanazt kéri töledek is Jézus, összes kegyelmeit és szeretetét kínálva helyette. Halljátok, mint panaszkodik a világ közönyössége miatt, ép úgy, mint szent Antalnak gyermekkorában. Halljátok ezt az isteni koldust, mint kínálja szívét, csak hogy a tieteket megkaphassa. Feleljetek ez édesen panaszoló fölhívásra; adjátok neki sziveiteket: látogassátok őt az Oltáriszentségben; s főképp keressétek föl a szentáldozás, a buzgó, gyakori szentáldozás által. Jézus majd hatalmába veszi sziveiteket, átalakítja s megisteníti. Egyesülve Jézussal, birva őt, ez lesz

mennyországtok a földön, miglen oda juttok az igazi mennyországba, melynek biztos záloga az Oltáriszentség.

Xolin Julia.



MŰVÉSZET

az Oltáregyesület szolgálatában.

Egyházi ruhák diszitése.

A képek.

Az előkelő bizancziak diszruháikat vallásos képekkel ékesítették és ezekben nyilvánosan az utcákon és világias helyeken is megjelentek. Szint-igy helytelenül tettek némely papok is, miáltal tiszteletlenséggel illették a szent ruhákat. Azért aranyzáju szent János és az egyházi felsőbb hatóság kénytelen volt ezen rossz szokás ellen teljes erélylyel föllépni.

Ha már most a jelenkor egyes puritánjai ama törvényeket és a szent-atyák ítéleteit még ma is alkalmazni akarnák az egyházban és azokból nézetük védelmére azt a következtetést vonnák le, hogy illetlen, helytelen az egyházi ruhákat képekkel diszíteni: ez eljárás csak azt igazolná be, a mit a közmondás e szavakkal fejez ki: «Extrema se tangunt». Az igazság ama fölösleg és eme hiány közt a középben van.

Sőt ellenkezőleg; ugyanis a diszítés

kép, rajz, jelvény nélkül: hiu, világi disz. Mi a zene az egyházban szavak nélkül? Mik a szertartások, értelem nélkül? Mi a keret, kép nélkül? Mi a héj, mag nélkül?

A mint a hatholikus vallási cselekményekben nincs szertartás jelentőség nélkül, a mint az Egyház nem tűr zenét szavak nélkül, szintugy kell minden más műalkotásnak is képes, értelmes nyelven beszélnie az Istenházában. Itt a képek és jelképek hivatvák minden diszítésbe életet és értelmet lehelni. A külső alak által a tárgy az ő céljának megfelelővé válik ugyan; de e cél a képek és jelképek által még jobban föl kell tüntetni és az istentisztelet természetfölötti célját kifejezni.

Ez alapelvnek kell az építő a köfaragó, a festő és himző előtt lebegnie, mint vezető csillagnak, ha katholikus istentisztelet számára akarnak valamit alkotni. Azért látjuk, hogy az egyházi művészet, fejlődésének legfőbb fokán, mi pompásan tudta az alak választékosságát az isteni tisztelet céljának ugy alárendelni, hogy a templomi tárgy más használatra alkalmatlanná lett. Ezt csak a képek és jelképek által érték el. Ezzel azonban az Istenházában mindenütt a legfőbb Urat dicsőítették és a keresztény népnek épülésére szolgáltak. Ezek pedig a főczélok, a melyeknek az egyházi művészetet éltetniök kell.

A régi keresztény művészet egészen a renaissanceig e magasztos föladatot megértette és fölségesen teljesítette is. Szemléltetett. A mit hiszünk,

a mit remélünk és szeretünk, azt képekben állította a lélek elé. Erényre és jócselekedetre indítja a szemlélőt, a rossztól és az erkölestelenségtől pedig óvja. Minden tárgyra, mely istentiszteletre használtatott és fölszenteltetett, a fölavatás pecsétjét nyomta.

A pap az istenszolgálatnál Jézus Krisztus helytartója. A fölszentelés által a néptől elkülönözve, imádságival az áldozattal és a prédikációkkal mint közbenjáró lép föl Isten és a nép között. Ez az oka, hogy a papi ruhák a mindennapi élet ruhái között a legrégebb időktől kezdve kitűntek, azok közül kiemelkedtek.

A szövészet és a himzés művészete a papnak egyházi ténykedéseknél használatos öltözeténél és az oltár földiszítésében szép teret választott tevékenysége számára, az Egyház pedig e nemes mű tevékenységét mindenkor védelmébe vette, számára törvényeket, ítéleteket, rendeleteket és határozatokat hozott.

Az első keresztény századokból nincs többé semmi más maradványunk, csak írott jelentéseink és képeink. Ellenben a román korszaktól kezdve egészen az ujkorig különféle mindennemű egyházi himzéseink vannak. A legrégebb egyházi ruhák gazdagok alakokat ábrázoló munkákban, a legszebbek Jézus és Mária életéből nyujtanak folytatólagos ecseteléseket.

A román korban az alkalmaztató munkák rajzai és kivitelei még merevek és tökéletlenek, a késő románok és a korai goth korszakbeliek,

az angol ötésűek lendületesebbek és természetesebbek. A virágzó góth és késő góth minden tekintetben, anyagban, ötésben, varrásban és rajzban a legpompásabb kivitelű műveket hagyta számunkra.

Közli: *Fischer Ágoston.*



IRODALOM.

Örök Imádás, a legméltóságosabb Oltáriszentség imakönyve. *Walser Izsó után írta Varga Mihály, csongrád-csanyi plébános. Engedélyezett fordítás. Második kiadás.*

Walser könyve, mint bő tárgyú imádságos és elmélkedő könyv ismeretes mindnyájunk előtt. A szentség-imádással lépést terjed; s számos sok nyelven ért kiadásai bizonyítják hasznavehetőségét. Az előttünk fekvő fordítás, ha egy-két változtatástól eltekintünk, hiven halad az eredeti nyomán. A könyvet igen sok kép díszíti, melyek azonban színezésük miatt nyugtalanul hatnak. A két hangjegyekkel ellátott énekdallamot kihagyandónak véljük s kérjük is a hiveket, hogy e dallamokat tiszteletből az Oltáriszentség iránt, ne használják. A nyelvezet elég sikerrel küzd a németes szórend és szólás-módok ellen, mi a fordításnak könnyedséget ad. A könyvet tartalma miatt nagyon ajánljuk.

A Walser-Varga-féle «Örök Imádás» imakönyve gyönyörű teljes kiadásban (30 óra), *Akantisz V.* számos színezettművészi rajzaival és képeivel, megjelent és a fordító-kiadónál kapható. És pedig: I. Számos színes rajzokkal: *a)* füzve 1 frt 30 kr., *b)* vászonkötés, vörös vágás 1 frt 50 kr. II. Finomabb papíron, számos színes rajzokkal: *a)* füzve 1 frt 50 kr., *b)* vászonkötés, vörös vágás 1 frt 70 kr., *c)* bőrkötés, vörös vágás 2 frt 50 kr., *d)* bőrkötés, aranyvágás 3 frt, *e)* finomabb borjubőrkötés párnázva, aranyvágás 4 frt. III. Igen finom papíron, számos finoman színezett rajzokkal: *a)* finom bőrkötés, aranyvágás 3 frt., *b)* finom borjubőrkötés párnázva, aranyvágás 4 frt 50 kr. IV. Ugyanez a könyv nagyobb szedéssel is készül. V. Pótkönyv az első és második kiadáshoz. A mennyivel terjedelmesebb ez a teljes kiadás (30 óra van benne), az külön is lesz kapható. Ára a 14 új órának vászonkötésben 60 kr. Az új teljes kiadás megrendelhető: Varga Mihály plébánosnál Csongrád-Csanyon.



Az Oltáregyesület elhunyt tagjai

1899. évben.

Lantos Ágnes Csongrád, Lovas András Bököny, Mogyorósi Erzsébet, Maruzi Márczel Szendrő, Mircsov Anasztazia

Ó-Bessenyő, Moezik Teréz Selmezbánya, Máté János H.-Böszörmény, Molnár Julianna Bocs, Mehlhofer Anna Bpest, Martinecz Katalin Tatár-Szent-György, Máté Erzsébet Mácsa, Makranczi Mária Aszaló, Mikulits Ferencz Mária-falva, özv. Magyar Györgyné sz. Várady Erzsébet Gattája, Mildemberger Miklós Temesvár, Molnár Teréz Licze, özvegy Molnár Jánosné, Zimány Borbála Jobbágyi, Maczák Istvánné sz. Galó Borbála Jobbágyi, Nemoda Márczel, Nagy B. Ferencz Árokszállás, Nagy Teréz, Nessel Géza, Neubrandt Sebastian Szent-Iván, Pintér Mátýásné Budapest, Paszler Ádám, Pfeiffer Illés Strém, Patrovits Ferencz Puszta-Zámor, Rigó Borbála Jászberény, Roth Julia Bpest,

Rinyu Julianna Apagy, Szabó Rozál Árokszállás, Siró Mária Szendrő, Szabó Teréz Jászberény, Schuck Rozina Szent-Iván, Szegedy Irma Acsád, Szabó Éva Budapest, Szilágyi Emma Budapest, idősb Seres János Bököny, Szauerezopf Apollónia Strém, Szilák Borbála, Szilák Katalin Szenterzsébet, özvegy Szabó Ferenczné sz. Kocsis Erzsébet Gattája, Szögedi Mária, Szögedi Borbála, Szögedi Julianna Licze, Terem Zsuzsanna Szendrő Tassi Julia Meszes, Tóth Anna, Tersner Aloisia Budapest, Tóth Mária Patta, Turóczy Zsuzsanna Mályi, Tokai Anna özv. Takács Pálné Jobbágyi.

Szerkesztő: Kutschera József.

JUSTH BÉLA

kárpitos-mester és diszitő,
a budapesti közp. Oltáregyesület
szállítója,

**Budapesten,
VII., Rottenbiller-utca 6a.**

★

Elvállal

*magánlakások, egyesületi-
és kórhelyiségek teljes be-
rendezését, továbbá elfogad
és pontosan teljesít minden
e szakmába vágó javítá-
sokat.*

Állami ipar- és felsőbb leányisko-
lák szállító.

Kezdett és kész női

kézimunkák,

új eredeti modellek és hozzá min-
den szükséges anyag nagy vá-
laszték, kitűnő minőségben és leg-
olesőbb áron.

BERGER ÉS FEISZINGER

IV., Korona-utca 4. sz.

== Szervita-palotával szemben. ==

Saját rajzműterem és előnyomda.
Ujdonság, selyemfényű kötő- és
hímzőfonalak.

*Egyházi ruhák
és fehérneműek.*



*Egyházi és egyleti
zászlók. Műhímezés.*

Templom- és kápolna-berendezések.

Kitüntette: Szeged 1876. Székesfehérvár 1879. Deés 1879. Budapest 1885, 1896.



Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók gyára



OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

József fkg és Klotild fkgasszony ő es. és kir. fenségeinek udv. szállítója

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 15. szám alatt.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.



Ajánlom dúsan fölszerelt egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen: miseruhákat, pluviale, dalmatika és ornátusokat. Egyházi és társulati lobogók.



*Tűzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dal-
egyleti és temetkezési egyleti zászlókat.*

Szentszobrokat, esllárok, ciborium és kelyheket. Fall és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat. Monstranciák, stáció-képek, oltárok, Urkoporsókat stb. Nagy választék arany, ezüst és selyemhímezésekben, valamint hímezett egyházi ruhákban.



Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák, oltárgyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el. Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök.

